

τεύχος 5 - ΙΟΥΝΗΣ 2002

έκδοση δρόμου

Ρεσάλτο

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥΤΟ. ΜΟΝΟ ΑΦΕΝΤΙΚΑ

ΝΕΕΣ ΘΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΙΛΙΤΑΡΙΣΜΟΥ

ΔΥΟ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΟΛΙΚΗΣ ΑΡΝΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ

ΕΠ' ΑΦΟΡΜΗ ΛΕΠΕΝ

ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ...Η ΕΛΠΙΔΑ ΠΕΘΑΙΝΕΙ ΠΑΝΤΑ ΠΡΩΤΗ

ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

Το τεύχος αυτό τυπώθηκε σε 2000 αντίτυπα και μοιράζεται χέρι-χέρι, σε δρόμους, πλατείες και σχολεία. Καταπιανόμαστε με καθημερινά κοινωνικά ζητήματα είτε γενικότερου χαρακτήρα είτε ιδιαίτερου τοπικού χαρακτήρα (κυρίως του Κερατσινίου και της Νίκαιας) και επιδιώκουμε την όξυνση μιας ανταγωνιστικής απέναντι στην κυριαρχία κοινωνικής συνείδησης. Και βέβαια, μια τέτοια έντυπη προσπάθεια δε θα μπορούσε να διακινείται έναντι κάποιου αντίτιμου μια κι οι ιδέες μας, οι αξίες μας, οι πράξεις μας, η ζωή μας ολόκληρη, δεν είναι εμπόρευμα για να ανταλλάσσονται με χρήματα ή οτιδήποτε άλλο.

«Πρέπει να βλέπει αλλά να μην τον βλέπουν
να ακούει αλλά να μην τον ακούν
να παρακολουθεί αλλά να μην τον παρακολουθούν»
ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ
Προσκοπικές Γνώσεις (Αθήνα 1990)

**Ακριβώς σαν την κλανιά:
βρωμάει χωρίς να φαίνεται**

Τι να γυρεύουν άραγε οι φιγούρες με τα όκι και τόσο χαριτωμένα βρακάκια την εποχή των τηλεοπτικών κινητοποιήσεων, των «ανθρωπιστικών» επεμβάσεων και των πολέμων ακριβείας; Τι να γυρεύουν άραγε με τα τόσα τους γραφεία στη Νίκαια; Κινούμενοι διαρκώς ανάμεσα στο φαιδρό και το επικίνδυνο, με τις δάφνες τιμητικών διακρίσεων από βασιλείς, δικτάτορες, παπάδες και υπουργεία πάνω σε ποιά «αναγκαιότητα» πασχίζουν να βασίσουν την ύπαρξή τους;

Ελληνορθόδοξα πάρκινγκ παιδιών με μια γαρνιτούρα ενός ασυνάρτητου οικουμενισμού. Ιεραρχικά σχήματα που επιπλέον εκπαιδεύουν στην πειθαρχία, στην πίστη, στο θεό, στην πατρίδα, στη σημαία και που συνεχίζουν να υπάρχουν ακόμα και στις μέρες μας, αφού οι συλλογικότητες που βασίζονται στην ισοτιμία ξεψυχάνε, διαρκώς δολοφονημένες από γονείς, μπάτσους και λοιπούς φορείς. Κι αν μάλιστα υπάρχει και μια επικάλυψη γραφικότητας ποιος θα κατηγορήσει τους γονείς; Παιδιά είναι αυτά και όπως τα μάθεις.

Με τα παιδιά βέβαια δεν τίθεται κανένα θέμα και είναι κατανοητό να προτιμούν τον συγχρωτισμό ακόμα και μιας τέτοιας «ομάδας» από την επιτήρηση του κάθε κάφρου γονιού και τη μέγγενη της οικογενειακής εστίας. Με τους τύπους όμως που μέσα στο μυαλό τους έχουν την δημιουργία μελλοντικών πατριωτών για τη στελέχωση του εθνικού κορμού, έχουμε πολλούς λογαριασμούς ανοικτούς.

110 εκατ. αγχολυτικά για τους Έλληνες!

Την εύκολη λύση των χαπιών, οι Έλληνες προκύπτει πως την έχουν μάθει καλά. Υπνωτικά, αντικαταθλιπτικά και ηρεμιστικά είναι οι κυριότερες κατηγορίες ψυχοφαρμάκων που συνταγογραφούνται περισσότερο στη χώρα μας. Υπερδεκαπλάσιος του πληθυσμού της χώρας ήταν ο αριθμός αγχολυτικών φαρμάκων που καταναλώθηκαν στη διάρκεια του 2000. Σύμφωνα με στοιχεία του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων, το 2000 η κατανάλωση αγχολυτικών έφτασε τις 110.578.988 συμβατικές ημερήσιες δόσεις!

Τα αντικαταθλιπτικά που κατανάλωσαν οι Έλληνες ξεπέρασαν τα 75 εκατομμύρια ημερήσιες δόσεις, ενώ περισσότερα από 72 εκατομμύρια δόσεις υπνωτικών-ηρεμιστικών πωλήθηκαν στη χώρα μας για το 2000. (ημερήσιος τύπος)

Εκεί που η μοναξιά υπάρχει μέσα σε μοναξιές...
75.000.000 αντικαταθλιπτικά.

Εκεί που δουλεύουμε για να επιβιώνουμε
κι επιβιώνουμε για να δουλεύουμε...
72.000.000 ηρεμιστικά.

Εκεί που επιθυμίες αλλώνονται από εξουσίες
και αξιοπρέπειες από διαταγές...
75.000.000 αντικαταθλιπτικά.

Εκεί που οι σχέσεις πνίγονται σε ρηχά νερά...
72.000.000 ηρεμιστικά.

Εκεί που στα μάτια αντανακλώνται προγράμματα
της TV... 75.000.000 αντικαταθλιπτικά.

Εκεί που ακούγεται μόνο η σιωπή...
72.000.000 ηρεμιστικά.

Εκεί που ποτέ δεν κοιτάμε πίσω γιατί δεν
προλαβαίνουμε... 75.000.000 αντικαταθλιπτικά.

Εκεί που προσπαθούμε να μοιάσουμε σε
προβαλλόμενα πρότυπα και να είμαστε
οτιδήποτε άλλο εκτός από τον εαυτό μας...
72.000.000 ηρεμιστικά.

Εκεί που μέσα σε ένα χρόνο καταναλώθηκαν
110.000.000 αγχολυτικά το μόνο που μας είπαν
ήταν πως ότι είναι ζωντανό πρέπει να πεθάνει.
Δε μας είπαν ποτέ πως οι υπάρξεις μας είναι
μοναδικές. Πως τον ασφυκτικό μονόλογο της
καταπίεσης, της αλλοτρίωσης και του
ευνουχισμού μας πρέπει να τον διακόψουμε
με τις δικές μας φωνές, τα δικά μας πάθη,
το δικό μας μίσος για ότι μας καταστρέφει.

ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΚΟΤΥΧΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΥΤΟ. ΜΟΝΟ ΑΦΕΝΤΙΚΑ.

(παράφραση ενός γνωμικού των μαύρων του νότου της Αμερικής στα τέλη του 19^{ου} αιώνα)

Και από εκεί και πέρα όλα στην υπηρεσία τους.

- Οι θεωρητικοί του συστήματος που βιάζονται για το τέλος της ιστορίας και χαριερίζονται με τον «μονόδρομο» του καπιταλισμού.
- Το κράτος που αναλαμβάνει να εκμαιεύσει (βλέπε εκβιάσει) την κοινωνική συναίνεση, να χειραγωγήσει, να ελέγξει, να καταστείλει. Το κράτος που κάνει νόμους τις επιλογές των αφεντικών και εγγυάται την επιβολή τους.
- Τα ιδεολογήματα του εθνικισμού-ρατσισμού σε περίοπτη θέση σαν ένα από τα αποτελεσματικότερα μέσα που έχουν επιδείξει τα αφεντικά για την πειθάρχηση και τον διαχωρισμό των εργαζομένων.
- Ο καθεστωτικός συνδικαλισμός, ιμάντας μεταβίβασης κρατικών-κομματικών εντολών και διεκπεραιωτής της πρωτοχρονιάτικης κοπής της πίτας, με σχεδόν εκατοντάχρονη πλέον πείρα στην εκτόνωση και το ξεπούλημα των αγώνων.
- Η ανεργία, οι απολύσεις, η ανασφάλεια που μετέτρεψαν σε *monduis vivendi* το «ο σώζων εαυτώ σωθήτω και οι τελευταίοι ας κόψουν το λαιμό τους».
- Ο καταναλωτισμός και το θέαμα που έρχονται να χρυσώσουν το χάπι της εκμετάλλευσης και της λεηλασίας με αντάλλαγμα αντικείμενα και εικόνες ενός άλλου εαυτού.

Και απέναντι απ' όλα αυτά, εμείς. Οι εργαζόμενοι. Αντιμέτωποι όχι μόνο με τα αφεντικά. Αλλά και με την εξατομίκευση και το βόλεμα, την απομόνωση και το φόβο, με τον κατακερματισμό της τάξης μας. Αντιμέτωποι με τον οχυρωμένο λαβύρινθο της ηθικής της εργασίας, με την εσωτερίκευση της «αποτυχίας» τόσων και τόσων αγώνων, με την αδυναμία επικοινωνίας ακόμα και της πιο καλής πραγματικότητας. Εγκλωβισμένοι από δάνεια και δόσεις, εγκλωβισμένοι σε ένα μέλλον καλύτερο, που κάποιοι άλλοι θα μας φέρουν.

Επειδή όμως η ιστορία θα συναντήσει το τέλος της, τη στιγμή που θα σταματήσει να γυρίζει ο πλανήτης, κάποιες συλλογικότητες, αυτοοργανωμένες, αντιεραρχικές, βασισμένες στην ισότιμη συμμετοχή και την κοινή αγωνία, επιχειρούν το αδιανόητο: όχι διορθωτικές αλλαγές, όχι μόνο καλύτερους και επωφελέστερους συμβιβασμούς, όχι την αναζήτηση του ανθρώπινου προσώπου του καπιταλισμού. Αλλά μια συνολική επίθεση στην μισθωτή εργασία μέχρι την κατάργησή της. Μια συνολική ρήξη με τον κόσμο των αφεντικών, την ηθική τους, τα ιδεολογήματά τους.

Ας αφήσουμε όμως τις ίδιες να μιλήσουν για τον εαυτό τους.

Μέσα στην πρώτη εβδομάδα του Νοέμβρη πρόκειται να αποκτήσει πλήρη νομική υπόσταση το «Σεβάχ», σωματείο εργαζομένων στην FOOD PLUS. Σε μια εποχή, ομολογουμένως ζόρική, όπου ο καθένας προσπαθεί μόνος του να αντιμετωπίσει παράλογες απαιτήσεις στο χώρο εργασίας και αμέτρητους συμβιβασμούς στην καθημερινή του ζωή, όπου η επικοινωνία ακόμη και σε διαπροσωπικό επίπεδο μοιάζει εγχείρημα δύσκολο, η ίδρυση ενός σωματείου -ιδιαιτέρως στον κλάδο μας- φαντάζει μάλλον ακατόρθωτο. Ωστόσο εμείς καταφέραμε να συναντηθούμε, να επικοινωνήσουμε κρατώντας ο καθένας την διαφορετικότητά του και εντέλει να πράξουμε.

Οι λόγοι που μας οδήγησαν σε αυτή την απόφαση είναι πολλοί. Πρώτα απ' όλα, κατά τη διάρκεια των συζητήσεων με αρκετούς συναδέλφους, διαπιστώσαμε ότι δεν ήταν λίγοι αυτοί που, καιρό τώρα, το σκέφτονταν.

Και πώς να μη το σκεφτούν; Αφού μετά από τα πρώτα χαμόγελα και την αμέριστη κατανόηση προς τους εργαζόμενους απ' την μεριά των διοικούντων και των υπεύθυνων διαχείρισης της επιχείρησης φάνηκε το αληθινό πρόσωπο:

- πλημμελή μέτρα ασφαλείας,
- επιδόματα που δεν φτάνουν στην τσέπη μας,
- βαρέα που δεν κολλιούνται,
- ένα χιλιάρικο την ώρα που πρέπει σώνει και καλά να μας φτάνει...

Κι όταν φτάσαμε στο σημείο να φελλίσουμε αντιρρήσεις για όλα αυτά, ήρθε να μας συνετίσει η μείωση των ωρών. Δουλεύοντας 15 ώρες την εβδομάδα συνειδητοποιήσαμε ότι ήδη ανεχόμασταν πολλά. Επειδή δεν ήμασταν διατεθειμένοι να σκύβουμε το κεφάλι αρχίσαμε να φάχνουμε. Είναι πραγματικό σοκ να ανακαλύπτεις για επιχειρήσεις που διαρκώς επικαλούνται τη νομιμότητα ότι κάθε άλλο παρά "εντάξει" είναι απέναντι στους εργαζόμενους. Και να λοιπόν που έφτασε η στιγμή όπου δεν χρειάζεται πια να φιθυρίζουμε στις γωνίες.

Ο Σεβάχ έρχεται να απαντήσει στην κοινή μας ανάγκη να πάρουμε τη ζωή στα χέρια μας χωρίς να περιμένουμε άλλο, χωρίς να εκλιπαρούμε και δίχως τελικά να φοβόμαστε κανέναν.

Μία από τις βασικές επιδιώξεις του σωματείου (και ίσως, η ουσιαστική του διαφορά από σχεδόν όλα τα υπόλοιπα στην Ελλάδα) είναι ότι ευελπιστεί να μείνει μακριά από τα κόμματα και τους επαγγελματίες εργατοπατέρες. Είναι δηλαδή, ένα ανεξάρτητο σωματείο που κινείται με μοναδικό γνώμονα τις ανάγκες και τις επιθυμίες των εργαζομένων, αναζητώντας αρχικά, πιο αξιοπρεπείς όρους στους ίδιους τους χώρους εργασίας...

ΑΠΑΞ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ "ΕΒΧΑΣΜΕΝΑ" ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Οι γνωστές καθιερωμένες αγγαρείες των διανομένων (ρε, σεις, μήπως μας έχουν περάσει για φαντάρους;): κουτάκια, σαλτσάκια, σκούπισμα, σφουγγάρισμα, σκουπίδια, φυγεία, κουβάλημα, κατάθεση...

Σύμφωνα με την επιθεώρηση εργασίας, όλα τα παραπάνω είναι παράνομα και υπερβαίνουν τις υποχρεώσεις των διανομένων (με βάση, πάντα, την υπογεγραμμένη σύμβαση).

Ο εξαναγκασμός σε παράταση της παραμονής μας στο μαγαζί μετά το τέλος της βάρδιας. Σύμφωνα με την επιθεώρηση, είναι δικαίωμα του ωρομίσθιου υπάλληλου να αποχωρεί το επόμενο λεπτό μετά από τη λήξη της βάρδιας του. Επίσης, είναι απολύτως παράνομα, τόσο η άσκηση πίεσης όσο και οι πρακτικές "εκδίκησης" (π.χ. μείωση των ωρών) για την άρνηση παραμονής.

Είναι απαραίτητο σε κάθε απόλυση ο εργαζόμενος να επικοινωνεί με το σωματείο ή με κάποιο δικηγόρο, προς αποφυγήν αυθαίρετης απόλυσης. Το αφεντικό δεν μπορεί να σε διώξει επειδή έτσι του κάννισε. Πρέπει να τεκμηριώσει την πράξη του, παρουσιάζοντας τουλάχιστον μια νόμιμη αιτία, την οποία καλό είναι να ζητάμε εγγράφως. Και πάνω από όλα προσοχή! Μην υπογράφετε την απόλυση ή, αν το κάνετε, συμπληρώστε από κάτω "με επιφύλαξη για κάθε νόμιμο δικαίωμα μου".

Όλοι ανεξαιρέτως οι φοιτητές δικαιούνται φοιτητική άδεια. Αυτό σημαίνει ότι σε κάθε εξεταστική δικαιούνται άδεια έως και ένα μήνα, πληρωμένη από τον ΟΑΕΔ. Όταν λέμε δικαιούνται σημαίνει ότι η επιχείρηση δεν νομιμοποιείται να τους την αρνηθεί.

Οι σερβιτόροι και οι κουζινιέρδες δεν καθαρίζουν τουαλέτες! Εκτός από το ότι δεν είναι δική τους δουλειά, και ανεξάρτητα από τους ευνόητους λόγους υγιεινής, με τη δουλική στάση μας στερούμε θέσεις εργασίας από άλλους που τις έχουν ανάγκη. Στο ίδιο πλαίσιο κυμαίνονται και τα φαινόμενα των διανομένων που κόβουν πίτσες, των σερβιτόρων στα ταμεία αλλά και των μανάτζερ στα ζυμάρια.

Είναι πέρα για πέρα παράλογο και ως ένα βαθμό προκλητικό το γεγονός ότι ενώ ο κανονισμός της εταιρείας επιβάλλει στο προσωπικό έναν συγκεκριμένο τρόπο ένδυσης για λόγους ομοιομορφίας και συγκροτημένου παρουσιαστικού (μαύρο παντελόνι, συγκεκριμένο είδος παπουτσιών...), αυτά τα είδη να μην προσφέρονται από την εταιρεία αλλά να επιβάλλεται η αγορά τους με έξοδα του ίδιου του προσωπικού χωρίς ούτε καν τη χορήγηση κάποιου επιδόματος για την αγορά τους. Στην ίδια βάση στηρίζεται και η μη παροχή κράνους στους διανομείς και η διαρκής επίκληση των κανόνων ασφαλείας μέχρι του σημείου απόλυσης.

Δεν γίνεται να διαμορφώνεται το πρόγραμμα βάσει του πόσο ανεκτικοί είμαστε. Κοντολογίς, είναι παράνομο, όταν αρνούμαστε κάτι έξω από τις υποχρεώσεις μας ή διεκδικούμε καλύτερους όρους εργασίας, να μειώνονται οι ώρες μας. Το πρόγραμμα πρέπει να διαμορφώνεται με βάση τις ανάγκες του μαγαζιού και όχι να χρησιμοποιείται (όπως άλλωστε και η μετάθεση) ως μέσο αντενδίκησης και τιμωρίας.

Αυτά προς το παρόν, επιφυλασσόμαστε για περισσότερα...

ΚΑΛΗ ΑΡΧΗ...

Στις 20 Αυγούστου ο Σεβάχ αναγκάστηκε να έρθει σε μια πρώτη επαφή με την εργοδοσία. Πριν καλά-καλά δημιουργηθούμε, είχαμε και την πρώτη απόλυση συνάδελφου, ιδρυτικού μέλους του σωματείου, από την Ρ.Η. Βριλησίων.

Συναντώντας τον υπεύθυνο προσωπικού, αισθανθήκαμε πιο πολύ ως παρείσακτοι, παρά ως μέλη σωματείου επιχείρησης. Τελικά, όμως, φαίνεται πως πρυτάνεψε η λογική των νομικών τους συμβούλων και μέσα σε μία ώρα ο συνάδελφος επέστρεψε στην δουλειά του. Από τότε και μέχρι σήμερα ακολούθησε μπαράζ απολύσεων σε μανάτζερ και διευθυντές. Η τράπουλα της διαχείρισης των μαγαζιών ξαναμοιράζεται. Λογικό είναι να μην μας αφορά, αφού πρώτα απ' όλα δεν φαίνεται να απασχολεί ούτε τους μέχρι χθες επιστάτες μας.

...ΚΑΙ ΚΑΛΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Επειδή τα λόγια είναι το ήμισυ του παντός είμαστε σε καλό δρόμο. Αυτό που λείπει είναι η πράξη. Έχοντας ήδη καλό προηγούμενο (με την επαναπρόσληψη του συνάδελφου) το σίγουρο είναι πως περιμένει τα αφεντικά μας ένα δύσκολο μέλλον.

ΔΟΥΛΕΥΩ ΓΙΑ ΝΑ ΤΡΩΩ, ΤΡΩΩ ΓΙΑ ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΩ, Η' ΜΕ ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΓΙΑ ΝΑ ΔΟΥΛΕΥΩ ΚΑΙ ΝΑ ΤΡΩΝΕ;

Μια βόλτα. Στο πασαλιμάνι. Μια γιορτούλα. Σε περιβάλλον σχεδόν ειδυλλιακό. Μαλλί της γριάς, πασατέμπρος, φεγγαράκι, βαρκούλες και βιβλία. Σε τόνους χαμηλούς, γιατί πάνω από όλα εδώ κυριαρχεί το πνεύμα και ο πολιτισμός. Ακόμα και αν είναι χωρισμένος σε 111 περίπτερα με διαφορετικές ταμπελίσες, που το βράδυ κλειδώνουν και τον προστατεύουν σεκιουριτάδες. Χαμηλοί τόνοι για να κυριαρχήσει το δέος απέναντι στην γνώση, που προσφέρεται απλωμένη σε πάγκους. Για να μπορούν όλοι οι μεγάλο-μικρομεσαίοι εκδότες (τα αφεντικά μας δηλαδή) να εμφανίζονται ως οι φορείς του πνεύματος κρύβοντας τον πραγματικό σκοπό όλου αυτού του πανηγυριού: **Τα λεφτά.**

Για να δούμε, λοιπόν, από κοντά, ποιοι είναι εν τέλει όλοι αυτοί οι πνευματικοί άνθρωποι που προάγουν πολιτισμό, που μας ανοίγουν τα μάτια, που ανοίγουν δρόμους για σκέψη, που μας παρέχουν τα μέσα για σκέψη. Ασφαλώς, όλοι δεν είναι ίδιοι. Ακόμα και αν τα λεφτά είναι ο κοινός τους σκοπός.

Από την μία υπάρχουν οι μεγάλοι "παραδοσιακοί" εκδοτικοί οίκοι, οι οποίοι πίσω από τις πρώτες μεταφράσεις "ριζοσπαστικών" βιβλίων, "ανατρεπτικών" συγγραφέων, τις εισαγωγές μοναδικών φιλοσόφων, πίσω από τα 50, 100, 150, 1000 χρόνια συμβολής στην πνευματική ανάπτυξη του τόπου, φροντίζουν να μένουν στο σκοτάδι και κάποιες μελανές σελίδες: για παράδειγμα η σύναψη εμπορικών συμφωνιών της Εστίας με το καθεστώς της 4ης Αυγούστου (την δικτατορία του Μεταξά ντε..) ή την πλήρη παραχώρηση των τυπογραφιών του Ελευθερουδάκη στο ίδιο καθεστώς (Αχ και να μαθαίναμε τα ανταλλάγματα!).

Από την άλλη, τα σύγχρονα μεγαθήρια -κάτεργα, όπως Καστανιώτης-Χατζόπουλος (εκδόσεις Κάκτος)- που πρόσφατα τους δεξιώθηκε ο πρωθυπουργός μας, ως τον πνευματικό κόσμο της χώρας - ο Πατάκης (συνώνυμο του Άουσβιτς εδώ και καιρό στο χώρο των βιβλιοπαλλήλων)-, ο Λιβάνης (η πληροφορία πως τα βιβλία παλιότερα συσκευάζονταν σε κούτες από rampers δεν έχει ακόμα επιβεβαιωθεί) και άλλοι με ισολογισμούς πολλών εκατομμυρίων, με καινούργια υπό/υπερκαταστήματα σε όλη την χώρα, με δεκάδες εργαζόμενους...

Και κάπου εκεί ανάμεσα η φάρα των πρώην αριστερών αφεντικών, αυτών που μετά το ολοήμερο τρέξιμο θα σε καλέσουν για ένα ποτό, ίσα για να σου εξηγήσουν ότι ο καπιταλισμός κέρδισε, οπότε ας αγωνιστούμε για το ανθρώπινο πρόσωπο του, πως "τότε ήταν καιρός για να πεθάνεις" αλλά φυσικά τώρα είναι καιρός για να δουλέψεις. Αυτών ντε, που ακόμα και αν κάποτε αρνήθηκαν τις "αξίες του παλιού κόσμου" τώρα τις καταπίνουν αμάσητες και φτύνουν γραμμάτια και επιταγές.

Α... και ανάμεσα τους οι γνωστοί αεριτζήδες, που με χαρακτηριστική άνεση ανοιγοκλείνουν εκδοτικούς οίκους ροκανίζοντας επιχορηγήσεις και φοροαπαλλαγές (ο χώρος του βιβλίου δεν θα αποτελούσε εξαίρεση).

Όλες βέβαια αυτές οι αποχρώσεις των αφεντικών μας, έρχονται να συναντηθούν σε ένα χρώμα, το μαύρο, που μέλλει να είναι και αυτό που θα χαρακτηρίσει την εργασιακή καθημερινότητα που μας επιφυλάσσουν. Η μαυρίλα των 147.000δρχ του βασικού μισθού (μίλησε κανείς για όρια της φτώχειας;), που έχουν την τάση να είναι και μόνιμα. Οι απλήρωτες υπερωρίες με την ανταπόδοση ρεπό όταν το αφεντικό δεν έχει δουλειά, ή απλώς με την υπόσχεση της ανταπόδοσης. Τα ελαστικά ωράρια: σήμερα έτσι, αύριο αλλιώς και από βδομάδα βλέπουμε. Το φόρτωμα στο μηχανάκι, το **ΑΠΙΣΤΕΥΤΟ** φόρτωμα στο μηχανάκι, που σε συνδυασμό με την πίεση και την γκρίνια αυξάνουν εκρηκτικά το ενδεχόμενο καταγραφής στις στατιστικές του ΕΚΑΒ. Τα απλήρωτα ή μισά ένημα-γιατί το μαγαζί δεν βγαίνει. Οι απολύσεις για ψύλλου πήδημα ή στην υποψία συνδικαλιστικής δράσης ή στον "εντοπισμό" διάθεσης ανυπακοής. Τα ατομικά καψόνια, οι προσβολές, η μετατροπή των υπαλλήλων σε κουβαλητές, παραγιούς, barwomen, ταξιτζήδες. Οι ατελείωτες ώρες ορθοστασίας, η απαγόρευση του καφέ και του καπνίσματος, το χρονομέτρημα.... (πάντα σε πολιτισμένο και οικογενειακό περιβάλλον).

Οι άνθρωποι που αναλαμβάνουμε την ευθύνη για το κείμενο αυτό, δεν βρεθήκαμε κοντά μόνο λόγω της κοινής εργασιακής συνθήκης που βιώνουμε. Πολύ περισσότερο μας οδήγησε κοντά η βεβαιότητα, πως δεν θα μας σώσει η μεγαλοψυχία και το χουβαρνταλίκι κανενός αφεντικού, πως κανείς πεφωτισμένος πνευματικός ηγέτης δεν θα κερδίσει τίποτα για εμάς, καμία "μαχητικότητα" της ΓΣΣΕ δεν θα επιβάλλει όρους αξιοπρεπών διεκδικήσεων. Μας οδήγησε κοντά η βεβαιότητα πως μόνο η συλλογική αυτοοργάνωση, η αδιαμεσολάβητη από συνδικαλιστικές μανούβρες και καλοθελητές, η απαλλαγμένη από αιτήματα εκτονωτικά και αγώνες-πυροτεχνήματα θέτει νέους όρους στον ταξικό ανταγωνισμό. Η βεβαιότητα πως μόνο έτσι μπορούν να οργανωθούν οι άμυνες μας απέναντι στην αλαζονεία και στην αποχαλίνωση των αφεντικών. Μας φέρνει κοντά η κοινή αδιαφορία για προσωπική εξέλιξη, καριέρα, βόλεμα.

Αποφασισμένοι να κρατήσουμε ανοιχτούς τους λογαριασμούς μας με τον εκβιασμό της μισθωτής εργασίας μέχρι την κατάργηση της. Αποφασισμένοι να σαμποτάρουμε το φόβο, την απομόνωση και την εξατομίκευση που αλώνουν τους χώρους της δουλειάς. Μακριά από μωρουδίστικους κλαδικούς-συντεχνιακούς διαχωρισμούς. Οπλισμένοι με την αυτοπεποίθηση του ταξικού μας δίκιου για να χτίσουμε τις αντιστάσεις μας στο ισοπεδωμένο τοπίο των ταξικών αγώνων.

εργάτες - εργάτριες απ' τον χώρο του βιβλίου

ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΜΙΛΙΤΑΡΙΣΜΟΥ

Ένα μικρό χρονικό

Οι πολεμικές επιχειρήσεις της τελευταίας δεκαετίας (Ιράκ, Κόσοβο, Αφγανιστάν) που διεξήγαγαν οι «μεγάλες δυνάμεις» με επικεφαλής τις ΗΠΑ, μας γνώρισαν τη σύγχρονη μιλιταριστική ορολογία: ανθρωπιστικές επεμβάσεις, έξυπνες βόμβες, επιλεγμένοι στόχοι, όπλα υψηλής ακρίβειας, παράπλευρες απώλειες. Ωστόσο, τα σύγχρονα χαρακτηριστικά του μιλιταρισμού και των στρατιωτικών υποθέσεων, που εκφράζουν αυτοί οι όροι, δεν είναι και τόσο νέα αλλά διαμορφώνονται και εξελίσσονται τα τελευταία 30 χρόνια.

Η έναρξη της διαδικασίας που έχει κάνει τους σύγχρονους τρόπους διεξαγωγής των πολέμων να απέχουν τόσο από εκείνους του Β' Παγκόσμιου Πόλεμου εντοπίζεται στη δεκαετία του '70. Κατά τη διάρκεια εκείνης της δεκαετίας η κούρσα του πυρηνικού εξοπλισμού, που για τις δύο υπερδυνάμεις της ψυχροπολεμικής περιόδου (ΗΠΑ-ΕΣΣΔ) είχε αρχίσει από το 1945, οδηγήθηκε σε αδιέξοδο. Η αδιάκριτη και πλανητικής κλίμακας καταστροφική ισχύς των πυρηνικών όπλων -εξαιτίας της ίδιας τους της φύσης και της ποσότητας στην οποία είχαν παραχθεί μέχρι τότε- υπέδειξε ότι η συνέχιση της μαζικής παραγωγής τους δεν είχε πλέον να προσφέρει κάποιο ιδιαίτερο στρατιωτικό πλεονέκτημα σε καμία

από τις δύο πλευρές, άρα ήταν αδύνατο να αξιοποιηθούν είτε πολεμικά είτε ως μέσο απειλής-εκφοβισμού. Κι επειδή η δυνατότητα των κρατών να κάνουν πόλεμο είναι αυτό που καθορίζει τη δύναμή τους και την επιβολή των βουλήσεών τους στο διεθνές στερέωμα, η στρατιωτική υπεροπλία για τους δύο μνηστήρες της παγκόσμιας κυριαρχίας έπρεπε να αναζητηθεί πλέον αλλού, αφού η φιλοσοφία διεξαγωγής του πολέμου βασισμένη στην πυρηνική υπεροχή κατέρρεε. Η κατεύθυνση λοιπόν προσδιορίστηκε στην κατασκευή συμβατικών όπλων υψηλής ακρίβειας και μεγάλου βεληνεκούς με διατήρηση της καταστροφικής τους ισχύος έτσι ώστε να είναι πιο αποτελεσματικά ως προς τη σκόπευσή τους αλλά και να αποφεύγονται οι κίνδυνοι απωλειών από την αντίπαλη αεράμυνα. Όπλων δηλαδή που δεν υπήρχαν μέχρι τότε και συνεπώς δε θα κατείχε η άλλη πλευρά.

Η δημιουργία τέτοιων οπλικών συστημάτων προκάλεσε, όπως γίνεται εύκολα κατανοητό, σοβαρές αλλαγές στον τρόπο διεξαγωγής των πολέμων καθώς και την ανάγκη αλλαγής και στη δομή των στρατών, καταρχήν στα κράτη που είχαν αυτά τα μέσα κι αυτές τις δυνατότητες. Αφού πλέον οι πόλεμοι δε θα κρίνονταν από τις χερσαίες αντιπαραθέσεις στρατευμάτων αλλά οι πολεμικές επιχειρήσεις είχαν τη δυνατότητα να διεξάγονται από απόσταση, δεν είχε νόημα η διατήρηση ενός μαζικού στρατού ικανού να πολεμά στα πεδία μάχης. Αυτό που χρειαζόταν πια ήταν από τη μία ένα στρατιωτικό προσωπικό καταρτισμένο στα οπλικά συστήματα υψηλής τεχνολογίας και από την άλλη η δημιουργία ευέλικτων χερσαίων στρατιωτικών μονάδων που με συστήματα δορυφορικής καθοδήγησης και ναυτική-αεροπορική υποστήριξη θα καταλάμβαναν στρατηγικά σημεία χωρίς ουσιαστική μάχη και θα είχαν έναν ρόλο αστυνόμευσης αυτών των περιοχών (επιβολή μέτρων, διατήρηση της τάξης, αντιμετώπιση απειλών, έλεγχος πληθυσμών, εμπορίου, οδικών αξόνων, διασφάλιση επιχειρηματικών δραστηριοτήτων).

Ωστόσο, παρότι οι τεχνολογικές δυνατότητες και οι νέες πολεμικές τακτικές υπήρξαν καθοριστικές

για τη μετατροπή των μαζικών στρατών σε μισθοφορικούς, δεν αρκούν από μόνες τους για να εξηγηθούν συνολικά οι αιτίες που οδήγησαν σε αυτή τη μετατροπή, από τη δεκαετία του '70 κι έπειτα. Εξίσου συντέλεσε και το ότι οι πολεμικές επιχειρήσεις που ήταν εξόφθαλμα επεκτατικές, δεν μπορούσαν να επικαλούνται, επί μακρόν, με μια πειστικότητα, λόγους εθνικής άμυνας ή εθνικού ζωτικού συμφέροντος και έτσι εμφανιζόταν έντονο πρόβλημα νομιμοποίησής τους στο εσωτερικό των κοινωνιών που καλούνταν να συναινέσουν καθώς και σοβαρές διαρροές στη συνοχή των μαζικών στρατών των κληρωτών που πραγματοποιούσαν αυτές τις επιχειρήσεις.

Η εμπειρία των ΗΠΑ στο Βιετνάμ, υπήρξε παραδειγματική. Όχι μόνο για τις ΗΠΑ αλλά για όλα τα κράτη. Η μακροχρόνια αυτή πολεμική επιχείρηση με τις πολλές απώλειες, τη μη δυνατότητα νίκης και την αδυναμία ικανοποιητικής δικαιολόγησης για τη συνέχιση του πολέμου, προκάλεσε σοβαρές εσωτερικές αντιδράσεις στην αμερικάνικη κοινωνία που συναρθρώθηκαν με το ευρύτερο αντιπολεμικό-αντιπυρηνικό κίνημα της εποχής εκείνης και είχαν σαν αποτέλεσμα συρρίκνωση της κοινωνικής συναίνεσης για πόλεμο, χαμηλό σθένος και ηθικό στους στρατιώτες και τελικά ανασφάλεια και αβεβαιότητα στους κυβερνώντες και τους στρατιωτικούς. Αυτό το διεθνές παράδειγμα υπήρξε καταλυτικό για τη μετάβαση από το πρότυπο της στρατιωτικής θητείας στα πλαίσια ενός μαζικού εθνικού στρατού με τα ιδανικά της αγάπης και της θυσίας για την πατρίδα, σε αυτό του επαγγελματία στρατιώτη, στα πλαίσια ενός μισθοφορικού στρατού, με το ιδανικό του εκπαιδευμένου και αποτελεσματικού επαγγελματία. Ο λόγος βέβαια δεν ήταν άλλος από την απομάκρυνση του στρατού και της δολοφονικής του δραστηριότητας από το πεδίο της κοινωνικής κριτικής.

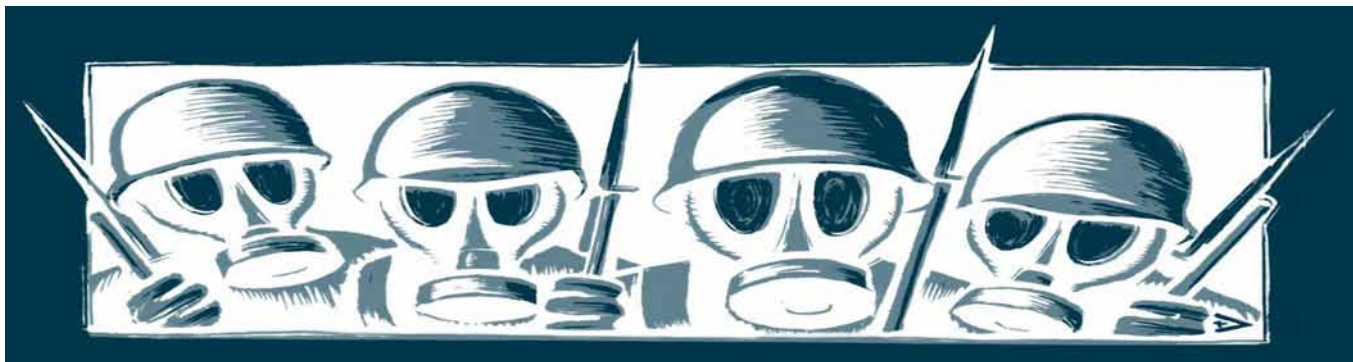
Στη σημερινή συγκυρία

Μετά την κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ, το δυτικό μοντέλο κυριαρχίας (αστική δημοκρατία, ελαχιστοποιημένος κρατικός παρεμβατισμός στην οικονομία) αναδείχθηκε σε αδιαμφισβήτητο νικητή του ψυχρού πολέμου και νέα πολιτικά και στρατιωτικά δόγματα ήρθαν να αντικαταστήσουν αυτά που κυριαρχούσαν στην ψυχροπολεμική «ισορροπία του τρόμου». Νέες περιφερειακές δυνάμεις αναδύθηκαν διεκδικώντας μερίδιο από την παγκόσμια ανακατανομή του πλούτου και της ισχύος και ένας καινούριος εχθρός φωτογραφήθηκε στη θέση του «κομμουνιστικού κινδύνου»: η «αστάθεια». Το δόγμα της αποτροπής αντικαταστάθηκε από αυτό της ασφάλειας και της σταθερότητας, τροποποίηση που μαζί με την απαραίτητη κοινωνική της διάχυση δεν αφορούσε τίποτα άλλο από το αναγκαίο ιδεολογικό εργαλείο για την εντατικοποίηση της επέλασης των ανεπτυγμένων δυτικών κρατών και των κεφαλαίων τους μπρος στο τεράστιο πεδίο επέκτασης και λεηλασίας που άνοιξε η κατάρρευση του ανατολικού μπλοκ.

Ο πόλεμος του Κόλπου, ο πρώτος πόλεμος της νέας εποχής, εγκαινίασε τη «νέα τάξη πραγμάτων», δηλαδή τον καινούριο καταμερισμό πλανητικής ισχύος σύμφωνα με τις ορέξεις των δυτικών αφεντικών. Οι «χειρουργικού τύπου» στρατιωτικές επεμβάσεις από φονικούς διακρατικούς συνασπισμούς, που βαφτίστηκαν «ανθρωπιστικές επιχειρήσεις» ή «ειρηνευτικές αποστολές» δημιούργησαν ένα καινούριο πολεμικό σκηνικό, στο οποίο πρωταγωνιστικό ρόλο έπαιζαν οι ΗΠΑ, οι νατοϊκοί εταίροι τους και κάποιες συμμαχικές περιφερειακές δυνάμεις. Βάζοντας στην άκρη τις ιδιαιτερότητες κάθε περίπτωσης, όλοι οι πόλεμοι της

τελευταίας δεκαετίας είχαν κάποια κοινά χαρακτηριστικά. Κανένας δεν παρουσιάστηκε ως αυτό που ήταν (δηλ. πόλεμος ή εξωτερική επέμβαση). Προσδιορίστηκαν με ονόματα που αναφέρονταν στα δημοκρατικά ιδεώδη ή τα ανθρώπινα δικαιώματα και από εκεί άντλησαν τα επιχειρήματα για την απαραίτητη δικαιολόγησή τους στο εσωτερικό των δυτικών κοινωνιών. Καθοριστική για τη διεξαγωγή τους υπήρξε η χρήση των λεγόμενων «έξυπνων όπλων» και το ξεδίπλωμα πολεμικών τακτικών, οι οποίες βασιζόνταν στους αεροπορικούς βομβαρδισμούς και την ύπαρξη εκστρατευτικών σωμάτων ταχείας επέμβασης, που μετά το πέρας του στρατιωτικού σκέλους είχαν και ρόλο επίβλεψης ενός σχεδίου «ανοικοδόμησης», το οποίο δεν ήταν τίποτα παραπάνω από την επιβολή, κάτω από έναν δημοκρατικό μανδύα, των κυριαρχικών σχεδιασμών των επιτιθέμενων.

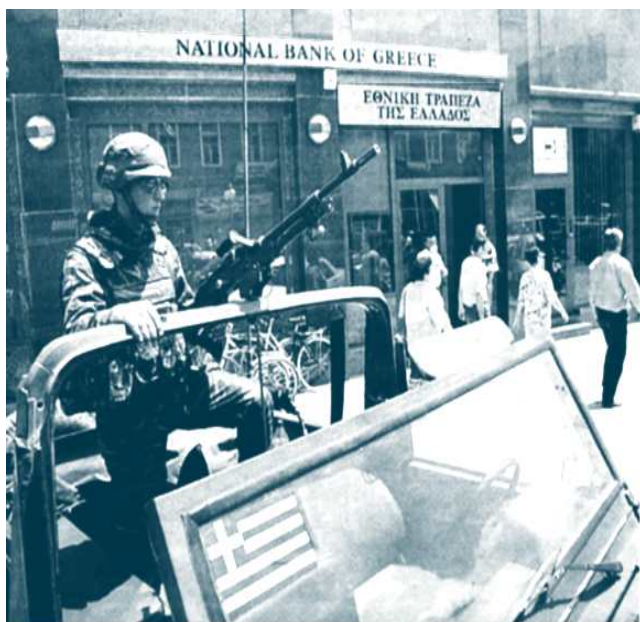
Κι ενώ η κατάσταση φαινόταν να έχει παγιωθεί, ήρθε ένα στρατιωτικού τύπου χτύπημα σε ένα παγκόσμιο κέντρο του καπιταλισμού να αλλάξει τα δεδομένα. Ο νέος κίνδυνος, ο οποίος δεν είναι καινούρια ανακάλυψη, έχει το όνομα «ασύμμετρες απειλές». Μουσουλμανική πίστη, φτώχεια, μετανάστευση και κοινωνικό ανεξέλεγκτο είναι τα χαρακτηριστικά βάσει των οποίων ΜΜΕ και διανοούμενοι κατασκεύασαν το προφίλ του νέου εχθρού. Σύσσωμος ο «πολιτισμένος» κόσμος συσπειρώθηκε γύρω από την αντιτρομοκρατική εκστρατεία, τα ινία της οποίας κρατούν οι ΗΠΑ, και σχηματίστηκαν διακρατικές συμμαχίες στα πλαίσια ενός μετώπου που αποδείχτηκε με το πέραςμα του

χρόνου εύθραυστο, μιας και κάθε δύναμη θέλει να προωθήσει τα δικά της συμφέροντα. Κι αφού το αρχικό στρατιωτικό σκέλος της «σταυροφορίας» ολοκληρώθηκε με την ισοπέδωση του Αφγανιστάν, επανήλθε το πολιτικό σκέλος της με την φωτογράφιση των πιθανών επόμενων στόχων μέσα από απόπειρες δαιμονοποίησης (βλ. άξονας του κακού), φημολογιών, κινδυνολογίας και συγκαλυμμένων απειλών (βλ. «όποιος δεν είναι μαζί μας είναι με τους τρομοκράτες»). Όσο για το εσωτερικό των κοινωνιών του τρομοκρατικού αυτού μετώπου, ο κρατικός ολοκληρωτισμός ενδυναμώθηκε και θωρακίστηκε νομικά, έτσι ώστε να μην προσκρούει σε κανένα ανάχωμα η επιβολή του (έκτακτα στρατοδικεία στις ΗΠΑ, ευρωτρομονόμος και νόμοι για τη μετανάστευση στην Ε.Ε.). Κι αυτό είναι μόνο η αρχή, αφού γίνεται λόγος ακόμα και για δεκαετή πόλεμο, αφού οι στρατιωτικές βιομηχανίες έχουν βάλει εμπρός την παραγωγή ακόμα πιο εξελιγμένου πολεμικού υλικού, αφού τα στρατιωτικά think tank της κυριαρχίας σκαρφίζονται νέα δόγματα πολέμου και οι στρατιωτικές δομές των κρατών ισχυροποιούνται.

Μολαταύτα, ελάχιστα κράτη πέρα από τις ΗΠΑ κατέχουν τα μέσα ώστε να εφαρμόσουν τα νέα πολεμικά δόγματα. Ούτε καν μεγάλες δυνάμεις όπως η Κίνα και η Ρωσία δεν έχουν τη δυνατότητα να διεξάγουν τέτοιου είδους πολέμους, γιατί παρά το άφθονο έμπυχο υλικό με το οποίο μπορούν να ταΐσουν τα κανόνια, υστερούν σε «έξυπνα όπλα». Αλλά και η Ε.Ε. για να μη μείνει έξω από το παιχνίδι προσπαθεί να φτιάξει έναν ευρωπαϊκό στρατό που να της δίνει τη δυνατότητα αυτονομίας στο πεδίο επιβολής της

πολιτικής της. Εξάλλου εδώ και κάποια χρόνια η διάρθρωση του στρατού των ισχυρών κρατών δεν καθορίζεται μόνο από μια εθνική αντίληψη περί αμυντικής και επιθετικής-επεκτατικής ικανότητας και από συμφωνίες αλληλοϋποστήριξης και απλής συμμετοχής στα πλαίσια των υπερεθνικών-διακρατικών στρατιωτικών θεσμών (βλ. NATO). Στα πλαίσια αυτών των θεσμών τα επιμέρους κράτη αναπτύσσουν κοινούς επιτελικούς, επιχειρησιακούς και οπλικούς σχεδιασμούς, δημιουργώντας κοινά στρατηγεία, φτιάχνοντας ενιαίες μονάδες ταχείας επέμβασης με δεκάδες χιλιάδες μισθοφόρους και αγοράζοντας οπλικά συστήματα στη βάση της αλληλοσυμπλήρωσης. Ο λόγος προφανής: η ενίσχυση της δύναμης και της συνοχής των ιμπεριαλιστικών μπλοκ παγκόσμιας κυριαρχίας δίνει πολύ περισσότερες δυνατότητες και πλεονεκτήματα και στο κάθε κράτος ξεχωριστά απ' ότι οι αυτόνομες και επιμέρους επιχειρησιακές και εξοπλιστικές προσπάθειες.

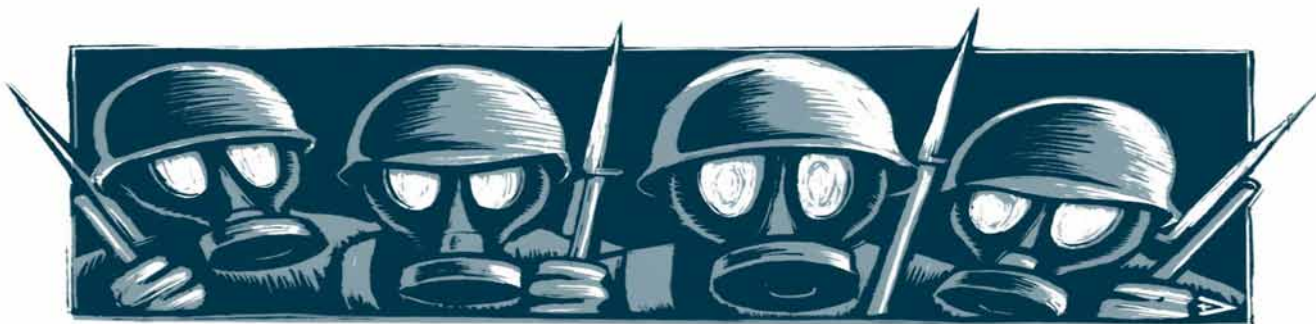
Η ελληνική περίπτωση

Κατά την τελευταία δεκαετία το ελληνικό κράτος, εξαιτίας της δυναμικής ώθησης της οικονομίας του από τη μια και της πολιτικής σταθερότητας και κοινωνικής ειρήνης που του εξασφαλίζει η συναίνεση από την άλλη, ισχυροποιήθηκε και απέκτησε μια νέα θέση στον διεθνή καταμερισμό κρατικής ισχύος. Μέσω της διπλωματίας κατάφερε να αποκτήσει σημαντική πολιτική επιρροή στις γειτονικές του χώρες και να στρώσει το δρόμο για μια εντυπωσιακού μεγέθους οικονομική διείσδυση που πραγματοποίησαν τα ντόπια αφεντικά. Εγκατέστησε μάλιστα τις ηγεμονικές του φρουρές σε Βοσνία, Αλβανία, Κόσοβο και Μακεδονία

για να διασφαλίσει και να επεκτείνει τα οικονομικά και πολιτικά προνόμιά του. Και, όπως κάθε κράτος που αναπτύσσεται πολιτικά και οικονομικά, έτσι και το ελληνικό φροντίζει να ενδυναμώσει και τη στρατιωτική του ισχύ, γιατί είναι αυτή που εξασφαλίζει τα μέσα για να επιβάλλει τη βούλησή του. Όσον αφορά πάλι την κυριαρχική αντιπαράθεση του ελληνικού με το τούρκικο κράτος -για πολιτικούς, στρατηγικούς και οικονομικούς λόγους- συνεχίζεται με αυξανόμενη ένταση και παρά τις σχετικά πρόσφατες απόπειρες πολιτικής προσέγγισης, η Τουρκία εξακολουθεί να φωτογραφίζεται ως η κύρια εξωτερική απειλή και ο στρατός να παίζει το ρόλο «μπαλαντέρ» στο διπλωματικό παιχνίδι. Σε διεθνές επίπεδο, η σταθερή συμμετοχή του ελληνικού κράτους σε διακρατικές οικονομικές και πολιτικές δομές και στρατιωτικούς σχηματισμούς το καθιστούν ενεργό κομμάτι του δυτικού ιμπεριαλιστικού μπλοκ. Παράλληλα αξιοποιεί το δόγμα της «στρατιωτικής διπλωματίας» με στόχο να προσκομίσει είτε άμεσα οφέλη (βλ. Βαλκάνια) είτε προσδοκώμενα αντισταθμίσματα (βλ. κυπριακό). Έτσι στέλνει εκστρατευτικά σώματα ακόμα και σε μέρη που δεν αφορούν άμεσα τα «ζωτικά» της συμφέροντα όπως το Ιράκ και η Σομαλία στο παρελθόν, το Αφγανιστάν πρόσφατα.

Από τη μία λοιπόν η νέα θέση και οι καινούριες ορέξεις του ελληνικού κράτους και από την άλλη οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι αλλαγές που αυτές επέφεραν στον τρόπο διεξαγωγής των πολέμων, κατέστησαν αναπόφευκτη την αναδιάρθρωση της δομής του ελληνικού στρατού. Η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών οδήγησε στη δικτύωση με ηλεκτρονικούς υπολογιστές και την ανανέωση του οπλοστασίου. Οι νέες παγκόσμιες πολιτικές ισορροπίες υπαγόρευαν καινούρια στρατιωτικά δόγματα που λειτουργούν βάσει της διακλαδικότητας για τον καλύτερο συντονισμό των 3 όπλων, και του μοντέλου των ευέλικτων αερομεταφερόμενων μονάδων. Έτσι, στρατάρχες, επιτελείς και υπουργοί έκριναν απαραίτητη τη μετατροπή του ελληνικού στρατού σε ημι-επαγγελματικό, όχι για να μειωθεί μερικούς μήνες η θητεία ή να καταπολεμηθεί το πρόβλημα της ανεργίας όπως διατείνονται, αλλά για να μπορέσει ο στρατός να εκπληρώσει τους νέους στόχους του, οι οποίοι συμπυκνώνονται στο τρίπτυχο: αποτελεσματικότητα, εκσυγχρονισμός, ευελιξία. Για να λειτουργήσει λοιπόν ο στρατός σύμφωνα με τις ανάγκες που προκύπτουν από τις προαναφερόμενες αλλαγές χρειάζονται καταρτισμένοι και εξειδικευμένοι χειριστές που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα νέα οπλικά συστήματα και το δίκτυο των υπολογιστών. Χρειάζονται επίσης εκπαιδευμένοι και πρόθυμοι πολεμιστές για να στελεχώνουν τις διάφορες «ειρηνιστικές»,

«ανθρωπιστικές», «εκπολιτιστικές», «αντιτρομοκρατικές», ή όπως αλλιώς τις βαφτίζουν κάθε φορά, αποστολές στο εξωτερικό, καθώς το μοντέλο των εθελοντών που ακολουθήθηκε στο παρελθόν έφτασε κάποιες φορές σε αδιέξοδο (π.χ. η περίπτωση του απεμπλουτισμένου ουρανίου στο Κόσσοβο που προκάλεσε αποχωρήσεις εθελοντών από την αποστολή και την απόσυρση αιτήσεων συμμετοχής που θα επέτρεπαν την αντικατάστασή τους).

Κάθε στρατός είναι ένας φονικός μηχανισμός

6.000 νέες θέσεις εργασίας... Οι επαγγελματίες οπλίτες θεωρούνται δημόσιοι υπάλληλοι που ασκούν ένα επάγγελμα ανάμεσα σε τόσα άλλα -με μόνη διαφορά ότι στην περιπτώσή τους απαιτούνται ιδιαίτερα φονικές ικανότητες. Με αφίσες λοιπόν και χαζοχαρούμενα διαφημιστικά σποτάκια σε τηλεόραση και ραδιόφωνο προπαγανδίστηκε η πρόσληψη των νέων μισθοφόρων: «Γίνε κι εσύ δολοφόνος σε έναν στρατό που σφάζει». Επαγγελματική εξασφάλιση και υποσχέσεις αισχρού πλουτισμού κυριολεκτικά πάνω σε πτώματα, συνοδευόμενες από υπαινιγμούς για λεηλασίες και επίδειξη εθνικού τσαμπουκά. Η υποχρεωτική θητεία φυσικά δεν προβλέπεται μεσοπρόθεσμα να καταργηθεί εφόσον οι επαγγελματίες οπλίτες προορίζονται να καλύψουν το ένα τέταρτο του συνόλου του στρατού. Εξάλλου υπάρχει ακόμα η αναγκαιότητα της διατήρησής της εξαιτίας του μικρού πληθυσμού της Ελλάδας αλλά και γιατί αποτελεί μέσο

διασφάλισης της εθνικής συνοχής και της τάξης στο εσωτερικό μέσα από τα ιδεώδη και τα ιδανικά που προάγει, που δεν είναι άλλα από αυτά του εθνικισμού, του ρατσισμού, του σεξισμού, του милитарισμού, της πειθαρχίας, της ομοιομορφίας, της υποταγής.

Έτσι κι αλλιώς όποια κι αν είναι η μορφή του στρατού, είτε δηλαδή μιλάμε για έναν στρατό που απαρτίζεται από επαγγελματίες είτε από κληρωτούς, ο ρόλος του είναι να επιβάλλει την εκάστοτε κρατική βούληση -μέσα ή έξω από τα σύνορα- και να καταστέλλει οποιαδήποτε δυναμικά αντιθετική προς αυτήν κίνηση, πόσο μάλλον όταν αυτή είναι απελευθερωτική. Είναι λοιπόν σε κάθε περίπτωση αναγκαία η απονομιμοποίησή του στην κοινωνική συνείδηση και η κατάδειξη αυτού που πραγματικά είναι: ένας μηχανισμός που προάγει την καταπίεση ανθρώπου από άνθρωπο και που σφυρηλατεί συνειδήσεις με σκοπό να φτιάξει άβουλους και πειθήνιους ανθρώπους, έτοιμους να σκοτώσουν και να σκοτωθούν προασπίζοντας τα συμφέροντα των καταπιεστών και των αφεντικών τους με την επίκληση των εθνικών ιδεωδών. Όσο λοιπόν οι κλήσεις για υποχρεωτική στράτευση θα συνεχίσουν να έρχονται, η μόνη κίνηση που μπορεί να έχει σχέση με την ελευθερία, απέναντι σε έναν τόσο εξόφθαλμα καταπιεστικό και δολοφονικό μηχανισμό, δεν μπορεί παρά να είναι η άρνησή του. Στα πλαίσια αυτά η ολική άρνηση στράτευσης, μέσα από το αυτοοργανωμένο και αντιεραρχικό πρόταγμά της έρχεται να δώσει μια συνολική και ρηξιακή απάντηση στο δολοφονικό μηχανισμό του στρατού, στον милитарισμό και τις εθνικές αυταπάτες.

ΔΥΟ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΟΛΙΚΗΣ ΑΡΝΗΣΗΣ ΣΤΡΑΤΕΥΣΗΣ

Προς την στρατολογία Κορίνθου

Σχετικά με την απουσία μου από το κάλεσμα
του ελληνικού στρατού τον Ιούλη του 2001

Αρνούνται να υπηρετήσω τον ελληνικό στρατό, όπως και οποιοδήποτε στρατό, διότι αυτό έρχεται σε αντίθεση με τη συνείδηση και τις αρχές μου. Θεωρώ ότι ο στρατός αποτελεί φονικό εργαλείο στα χέρια του κράτους, έτοιμο να χρησιμοποιηθεί όταν έχουν αποτύχει όλοι οι «ειρηνικοί» τρόποι αύξησης του πλούτου της αστικής τάξης.

Αρνούνται να δωρίσω την αξιοπρέπεια μου σε αξιωματικούς φουσκωμένους από εθνική υπερηφάνεια, οι οποίοι θα προσπαθούν να με μετατρέψουν σε άβουλο ον, έτοιμο να σκοτώσει και να σκοτωθεί όταν η πατρίδα και το συμφέρον το ζητήσουν.

Το κράτος, η σημαία και η πατρίδα έχουν φτιαχτεί πάνω στα πτώματα και τις στάχτες των πολέμων. Έχουν επινοηθεί από την αστική τάξη, με σκοπό τον αποτελεσματικότερο έλεγχο των μαζών. Η «επανάσταση» του 1821 δεν άλλαξε καμία από τις σχέσεις εξουσιαστών και εξουσιασμένων, απλά μετέφερε τον έλεγχο της εξουσίας από τούρκικα σε ελληνικά χέρια. Δεν είμαι περισσότερο τυχερός, επειδή έχω έλληνα και όχι τούρκο αφεντικό στη δουλειά μου.

Αισθάνομαι απέχθεια προς τον μηχανισμό που ευθύνεται έμμεσα για τα επτά χρόνια δικτατορίας, με όλες τις συνέπειες που αυτό είχε στην κοινωνία και τους ανθρώπους. Είναι το ίδιο στράτευμα που έχει καταπνίξει εξεγέρσεις πριν και μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο, έχει αποστείλει «ειρηνευτικά» στρατεύματα σε όλη τη γη και ευθύνεται για τις αυτοκτονίες και την μακομεταχείριση των στρατιωτών.

Δεν αποτελώ μέλος καμιάς θρησκευτικής ή ειρηνόφιλης οργάνωσης, ούτε έχω την αξίωση να υπηρετήσω εναλλακτική θητεία. Αρνούνται συνολικά την ιδέα του στρατού, της πατρίδας και της σημαίας, ως αναρχικός, ολικός αρνητής στράτευσης.

Γιώργος Πάτσης
Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2001

Στις 26/3/02 καλούμε να υπηρετήσω στον ελληνικό στρατό. Επειδή η μόνη σχέση που θέλω να έχω με κάθε είδους «υπηρεσία» και στρατό είναι εχθρική, δηλώνω δημόσια την άρνησή μου να καταταγώ.

Τα σύνορα και την πατρίδα που με καλούν να φυλάξω δεν τα αναγνωρίζω. Τα έθνη, οι θρησκείες και οι γραμμές στο χάρτη που χωρίζουν τη γη σε «δική μας» και των άλλων, είναι μια ακόμη εφεύρεση για τον διαχωρισμό των ανθρώπων σε κοπάδια που βλέπουν σαν εχθρό το ένα τ' άλλο, αντί να στρέφονται στους πραγματικούς εχθρούς, τα μικρά και μεγάλα αφεντικά τους. Είναι ένας ακόμη μηχανισμός για να επιτευχθεί η εθνική ενότητα ενάντια στην ταξική αλληλεγγύη, για να αισθάνονται οι προλετάριοι ότι έχουν περισσότερα κοινά με τ' αφεντικά τους παρά μεταξύ τους, μόνο και μόνο γιατί έτυχε να γεννηθούν σε διαφορετικά μέρη, ακόμα κι αν αυτά απέχουν λίγα μέτρα.

Ο στρατός είναι ένας καταπιεστικός μηχανισμός που λειτουργεί πολύμορφα προς όφελος των αφεντικών και του κράτους τους.

Μέσα στο ίδιο το κράτος, έρχεται να συμπληρώσει τα μαθήματα υπακοής και υποταγής στην εξουσία που προσφέρει το σχολείο, προετοιμάζοντας τον καθένα να γίνει ένας πειθήνιος εργάτης, που δέχεται ως δεδομένες τις εξουσιαστικές σχέσεις που διέπουν αυτή την κοινωνία. Διδάσκει τον σεξισμό, την φαλλοκρατία, την θεοποίηση του ανδρισμού, την απομόνωση από το άλλο φύλο και δείχνει τη γυναίκα ως αντικείμενο χρήσης ή υποκείμενο υπεράσπισης και μόνο. Σε καιρό ειρήνης ο στρατός δρα ως απεργοσπαστικός μηχανισμός και ως φθηνή εργατική δύναμη, ενώ σε περιόδους εσωτερικής έντασης στρέφεται ανοιχτά ενάντια σε κάθε ανταγωνιστική κίνηση ως κατασταλτικός μηχανισμός.

Έξω από τα όρια του κράτους, είτε ως στρατός κατοχής είτε ως «ειρηνευτική δύναμη», κάνει φανερό το πιο σκληρό πρόσωπό του. Καθήκον του η υπεράσπιση των συμφερόντων των αφεντικών, τόσο στο μεταξύ τους ανταγωνισμό όσο και ενάντια στους προλετάριους. Δεν είναι μόνο οι προφανείς συνέπειες ενός πολέμου, οι σφαγές αμάχων, οι καταστροφές υποδομών. Βιασμοί, δουλεμπόριο γυναικών, καταλήστευση των εδαφών τα οποία κατέχει, μόλυνση από «έξυπνα όπλα» με συνέπειες για πολλές γενιές είναι μερικά μόνο από τα «συνδυαστικά» μιας στρατιωτικής εκστρατείας.

Την τελευταία δεκαετία, ο ελληνικός στρατός ακολουθεί βήμα βήμα την επέκταση του ελληνικού ιμπεριαλισμού στα Βαλκάνια, στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης και όπου αλλού έχουν συμφέρον τα ελληνικά αφεντικά και οι μικροί ή μεγάλοι σύμμαχοί τους. Προστατεύει τις επενδύσεις τους στις οικονομικά και στρατιωτικά κατεχόμενες χώρες, συμμαχώντας και βοηθώντας συχνά την υπάρχουσα ελίτ σ' αυτές ή εγκαθιστώντας καινούριες, φιλα προσκείμενες στα συμφέροντά τους ομάδες στην εξουσία. Στο όνομα της ελευθερίας της αγοράς ή της «ειρήνευσης», εκπαιδεύει και εξοπλίζει αστυνομίες και στρατούς για να έχουν κάποιον ν' αφήσει στο πόδι του όταν πια αποσυρθεί, ώστε να συνεχίσει απρόσκοπτα η εκμετάλλευση των προλετάρων.

Η νέα τάση προς τη δημιουργία ενός μισθοφορικού στρατού στην Ελλάδα δεν μειώνει την σημασία της άρνησης στράτευσης. Στη συνολική άρνηση του στρατού και της λογικής του, βασικό ρόλο παίζει η άρνηση με κάθε τρόπο και μέσο της υποχρεωτικής θητείας. Ακόμα και όταν αυτή όμως εκλείψει, πρέπει να εφευρεθούν καινούριοι τρόποι δράσης ενάντια στο στρατό, μιας δράσης η οποία είναι μέρος έτσι κι αλλιώς μιας συνολικότερης στάσης απέναντι σε κάθε είδους εξουσία και καταπίεση.

Γιάννης Σαρηγιάννης
Μάρτιος 2002

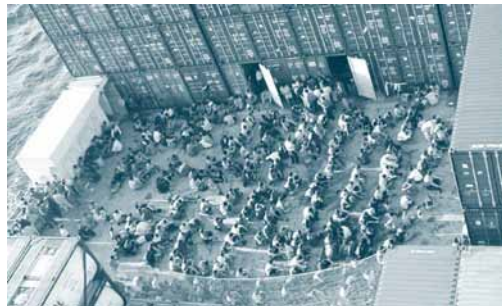
Πρόσφυγες... η ελπίδα πεθαίνει πάντα πρώτη

Αν κατά τη διάρκεια και του φετινού Πάσχα, αυτό που κυριάρχησε ήταν η μαζική φυγή των Αθηναίων προς τα χωριά, τα νησιά και τις εξοχές για ξεκούραση και ξεφάντωμα, για κάποιους άλλους οι μέρες αυτές σηματοδότησαν την ατυχή έκβαση της δικής τους φυγής, η οποία δεν είχε καθόλου εθελούσιο και πανηγυρικό χαρακτήρα.

27 πρόσφυγες κουρδικής καταγωγής (25 άντρες και 2 γυναίκες) συνελήφθησαν από την Αστυνομική Διεύθυνση Πειραιά τα ξημερώματα της Κυριακής του Πάσχα στη συμβολή της Ακτής Κονδύλη με την οδό Αιγάλεω, στον Πειραιά. Για τις μέρες αυτές, στο αστυνομικό δελτίο, βρίσκουμε επίσης: 35 μετανάστες κουρδικής, ιρανικής και ιρακινής καταγωγής συνελήφθησαν την Μεγάλη Πέμπτη στην Τήνο, 2 Ιρακινοί το Μεγάλο Σάββατο στη Χίο, 18 άτομα την Κυριακή του Πάσχα στην Κω, 4 Αφγανοί τη Δευτέρα του Πάσχα στη Μυτιλήνη.

Μετανάστες και πρόσφυγες. Καραβάνια φυγάδων στην αναζήτηση ενός καλύτερου μέλλοντος και πολλές φορές απλά και μόνο κάποιου μέλλοντος. Κατατρεγμένοι που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τους τόπους στους οποίους έτυχε να γεννηθούν είτε λόγω της αδυναμίας επιβίωσης σε περιοχές οικονομικά ληηλατημένες από τα αφεντικά είτε εκδιωγμένοι από ανθρωπιστικές βόμβες και «αντι»τρομοκρατικές εκστρατείες είτε κυνηγημένοι από στυγνά καθεστώτα και τοπικές δεσποτείες. «Ταξιδιώτες» της φρίκης που αφήνουν πίσω τους την εξαθλίωση, τις ταπεινώσεις και το θάνατο για να συναντήσουν ξανά το θάνατο, τις ταπεινώσεις και την εξαθλίωση στα μέρη «υποδοχής».

Οι σύγχρονοι φυγάδες αριθμούν σήμερα παγκοσμίως πολύ περισσότερους από τα 23 εκατομμύρια που έχουν επίσημα καταγραφεί. Κι η Ελλάδα -εκτός από πόλος έλξης για τους ληηλατημένους Βαλκάνιους- αποτελεί, ως φυσικό γεωγραφικό σταυροδρόμι, αναγκαστικό πέρασμα για πολλούς από εκείνους και εκείνες που ξεκινούν από χώρες της

κεντρικής Ασίας, της Μέσης Ανατολής, της Αφρικής και την Τουρκία. Η χορήγηση ασύλου, ωστόσο, από το ελληνικό κράτος γίνεται με το σταγονόμετρο, μέσα από πολύπλοκες και απαγορευτικές στην ουσία τους γραφειοκρατικές διαδικασίες (τα τελευταία έξι χρόνια από τις 15.000 περίπου αιτήσεις έχουν εγκριθεί λιγότερες από 1.000 ενώ αυτή τη στιγμή γύρω στους 2.000 πρόσφυγες διαφόρων εθνικοτήτων -δε συμπεριλαμβάνονται σε αυτούς όσοι προέρχονται από βαλκανικές χώρες μια και αυτοί επαναπροωθούνται άμεσα- κρατούνται από τις αστυνομικές αρχές -οι περισσότεροι εδώ και πολλούς μήνες- προκειμένου να απελαθούν). Οι συνοριακοί φρουροί, το λιμενικό σώμα, ο στρατός, η αστυνομία, τα σύγχρονα στρατόπεδα συγκέντρωσης, οι πολύμηνες κρατήσεις, οι

ξυλοδαρμοί, οι εξευτελισμοί, οι απελάσεις εν μία νυκτί, η ζήτηση υποστήριξης από την Ε.Ε. για ενίσχυση της φύλαξης των συνόρων κι οι διακρατικές συμφωνίες με την Τουρκία για άμεσες και χωρίς «περιττές» διατυπώσεις επαναπροωθήσεις είναι η «φιλόξενη» αντιμετώπιση του ελληνικού κράτους προς αυτά τα καραβάνια των εξαθλιωμένων και κατατρεγμένων. Μόνο από τον Δεκέμβριο του 2001 μέχρι σήμερα, δεκάδες είναι οι θάνατοι, από νάρκες και πνιγμούς, προσφύγων που προσπάθησαν να εισέλθουν στην ελληνική επικράτεια, πάνω από 2.000 συλλήψεις έχουν δηλωθεί από τις ελληνικές αρχές και περισσότεροι από 230 συλληφθέντες πρόσφυγες παραδόθηκαν άμεσα στις τουρκικές αρχές (χωρίς διαδικασία εξέτασης για χορήγηση ασύλου) σύμφωνα με το σχετικό πρωτόκολλο συνεργασίας που έχουν υπογράψει τα δύο κράτη. Ενώ το πρώτο τρίμηνο του 2002 από τις 1532 αιτήσεις ασύλου (πέρσι το ίδιο διάστημα είχαν πραγματοποιηθεί 468) απορρίφθηκαν οι 1319, ούτε 10 δεν εγκρίθηκαν κι οι υπόλοιπες εκκρεμούν -με πιθανότερη την απόρριψή τους- έχοντας χορηγηθεί στους αιτούντες πρόσφυγες «άδεια προσωρινής παραμονής», με σύντομη ημερομηνία λήξης, μέχρι την εξέταση των αιτήσεων τους.

Η πολιτική, βέβαια, του ελληνικού κράτους απέναντι στα κύματα των προσφύγων, διατυπωμένη με σαφήνεια κι από τον πρωθυπουργό με τη δήλωση «δε θα αφήσουμε η Ελλάδα να γίνει ξέφραγο αμπέλ», δεν είναι τυχαία ή συγκυριακή. Όταν τα ανεπτυγμένα και «πολιτισμένα» κράτη χαράζουν τις στρατηγικές τους -είτε πρόκειται για πολεμικές επιχειρήσεις είτε για την αφαίμαξη φυσικών και ανθρώπινων πόρων σε διάφορα σημεία του πλανήτη- γνωρίζουν από πριν τα αποτελέσματα των ενεργειών τους (μαζικές «παράπλευρες απώλειες», πρόκληση πόνου και δυστυχίας, δημιουργία μεταναστευτικών ρευμάτων) και προετοιμάζονται για την αντιμετώπισή τους. Κι η Ελλάδα είναι εδώ και καιρό μια χώρα πρωτοκοσμική και επεκτατική και ενεργό μέλος στα ιμπεριαλιστικά μπλοκ παγκόσμιας κυριαρχίας (NATO, ΕΕ). Εδώ και μια δεκαετία το ελληνικό κράτος παينهύεται για την πολιτική επιρροή του και τη στρατιωτική παρουσία του στα Βαλκάνια (Βοσνία, Αλβανία, Κόσοβο, Μακεδονία) και για την οικονομική διείσδυση-ληηλασία εκατοντάδων ελληνικών επιχειρήσεων σε αυτά. Ενώ στρατιωτικά σώματα ελλήνων εθελοντών έχουν συμμετάσχει σε όλες τις συμμαχικές αποστολές με πιο πρόσφατη τη μονάδα που στάλθηκε στο Αφγανιστάν.

Οι πρακτικές, ωστόσο, του αποκλεισμού, των απελάσεων και των επαναπροωθήσεων των περισσότερων προσφύγων, που ακολουθεί το ελληνικό κράτος και τα υπόλοιπα ανεπτυγμένα κράτη, δε σημαίνουν ότι η ύπαρξη μεταναστευτικών ρευμάτων αφήνει αδιάφορους ή ενοχλεί ως τέτοια τους πολιτικούς και οικονομικούς διαχειριστές των πρωτοκοσμικών εστιών. Εξάλλου, μελέτες της Ε.Ε. αναφέρονται στην ανάγκη «εισαγωγής» δεκάδων εκατομμυρίων μεταναστών μέσα στις επόμενες δεκαετίες. Είναι ο ανεξέλεγκτος και ιδιαίτερα μαζικός χαρακτήρας αυτής της ανθρώπινης μετακίνησης που ενοχλεί. Γι' αυτό ο περίφημος αγώνας

ενάντια στη λαθρομετανάστευση (που μετά τη συνθήκη Σένγκεν αναβαθμίζεται ακόμα περισσότερο αυτό το διάστημα, με τα 15 κράτη της Ε.Ε. να επεξεργάζονται τη δημιουργία ευρωπαϊκής μεθοριακής φρουράς με το όνομα «Οδυσσεάς», η οποία θα αστυνομεύει τα σύνορα που οριοθετούν το ευρωπαϊκό υπερφρούριο και να επισπεύδουν την ολοκλήρωση του ευρωπαϊκού δορυφορικού συστήματος Galileo για τον ευκολότερο εντοπισμό μεταναστών που θα προσπαθούν να εισέλθουν στην Ε.Ε.) αφορά τελικά την αναχαίτιση, τον έλεγχο και την ορθολογική διαχείριση αυτών των μεταναστευτικών ρευμάτων, για την «εισαγωγή» συγκεκριμένου αριθμού μεταναστών κάθε φορά, για προσδιορισμένο χρονικό διάστημα και απ' ευθείας στα σημεία που έχουν εντοπιστεί ελλείψεις στην αγορά εργασίας.

Έτσι, τα ίδια συμφέροντα κι οι ίδιοι μηχανισμοί που ευθύνονται για την πρόκληση αυτών των караβανιών των σύγχρονων φυγάδων έρχονται σε δεύτερο χρόνο να τους δαιμονοποιήσουν και να τους αποδώσουν τον χαρακτηρισμό *λαθραίοι*: για την απαλοιφή της ανθρώπινης ιδιότητάς τους, για τον υποβιβασμό τους σε πράγματα, για την ενοχοποίηση της μετακίνησής τους και την απόκρυψη των αιτιών της εκβιαστικής φυγής τους, για την παρουσίαση τους ως πρόβλημα που πρέπει να αντιμετωπιστεί αφού δεν περίμεναν να γίνουν οι κατά παραγγελία «εισαγόμενοι» σύγχρονοι είλωτες που θα θρέψουν τα πρωτοκοσμικά «οικονομικά θαύματα».

Αν, όμως, αυτές είναι οι «φιλόξενες» πρακτικές των πολιτικών και οικονομικών διαχειριστών και των εκπροσώπων του νόμου και της τάξης προς τους πρόσφυγες, τι συμβαίνει αλήθεια με τους κατοίκους της ελληνικής επικράτειας;

Για τους κατοίκους ακριτικών περιοχών και νησιών το φαινόμενο αυτής της μαζικής ανθρώπινης μετακίνησης έχει ενσωματωθεί εδώ και κάποιο διάστημα στην καθημερινότητά τους. Τα διαμελισμένα από νάρκες κορμιά, τα πτώματα που ξεβράζονται στις ακτές και τα σαπιοκάραβα που ζωκείλουν σε λιμάνια και ακτές με εκατοντάδες εξασθλιωμένους τους έχουν κάνει θέλοντας και μη μάρτυρες της δυστυχίας των προσφύγων: Χανιά, Ζάκυνθος, Γύθειο, Βόλος, Μυτιλήνη, Χίος, Κάρυστος, Σύμη, Ικαρία, Κως. Τα κοινωνικά αντανakλαστικά, ωστόσο, μπρος σε αυτή την πραγματικότητα παραμένουν, ως επί το πλείστον, αδρανoποιημένα. Κι οι όποιες αυθόρμητες κινήσεις καλών προθέσεων μιας μικρής μερίδας κατοίκων εξαντλούνται συνήθως σε ένα συσσίτιο, δυο κουβέρτες και σε ορισμένες περιπτώσεις στην παροχή προσωρινού καταφύγιου, για να αφαιρεθεί σε δεύτερο χρόνο η τύχη των προσφύγων και πάλι στα «φιλόξενα» χέρια των διοικτικών αρχών: κρατήσεις, ταπεινώσεις, βασανιστήρια, απελάσεις.

Εξαίρεση σε αυτό το μονότονο επαναλαμβανόμενο σκηνικό αποτέλεσαν τους προηγούμενους μήνες τρεις περιπτώσεις οργανωμένης συμπαράστασης, στη Ζάκυνθο, στο Βόλο και στα Χανιά, που -παρά τα προβλήματα και τις όποιες αντιφάσεις τους- ξεπέρασαν τη λογική της φιλανθρωπίας και τον χαρακτήρα μιας ανθρωπιστικής χείρας βοήθειας και διεκδίκησαν την παραμονή των προσφύγων που κατέφτασαν σε αυτά τα σημεία. Στην πρώτη περίπτωση, το Νοέμβριο του 2001, μετά από 7 μέρες σε φουρτούνα και με ξέσπασμα πυρκαγιάς στα αμπάρια του οδηγείται στο λιμάνι της Ζακύνθου δουλεμπορικό πλοίο με 714 πρόσφυγες, κυρίως Αφγανούς. Ενώ οι αρχές αρνούνται την αποβίβασή τους οι κάτοικοι κινητοποιούνται επιτυγχάνοντας καταρχήν την αποβίβασή τους στο νησί και σε δεύτερο χρόνο περιθάλπουν τους φυγάδες, διεκδικούν αξιοπρεπείς χώρους διαβίωσης τους και εκβιάζουν τη μόνιμη φιλοξενία τους. Ο στόχος ως ένα βαθμό επιτυγχάνεται με την παραμονή πολλών προσφύγων ενώ μέχρι και σήμερα ζουν στο νησί περίπου 50 οικογένειες «νιοθετημένες» ουσιαστικά από την τοπική κοινωνία. Στη δεύτερη περίπτωση, στις 6 Δεκέμβριο του 2001, αράζει στα νότια παράλια του νομού Χανίων, μετά από 13 μέρες περιπλάνησης σε καταιγίδα, δουλεμπορικό που μεταφέρει 202 πρόσφυγες από Πακιστάν, Ιράκ, Μπαγκλαντές, Σιέρα Λεόνε και Αφγανιστάν. Οι αρχές τους συλλαμβάνουν και τους εγκλείουν σε αποθήκη του παλιού αεροδρομίου των Χανίων. Μια σημαντική μερίδα της τοπικής κοινωνίας ευαισθητοποιείται για το ζήτημα και μια ενεργή μειοψηφία εκτός από την παροχή υλικής και νομικής βοήθειας προς τους πρόσφυγες εκφράζει έμπρακτα τη θέλησή της για παραμονή τους με αποκλεισμούς πλοίων και συγκρούσεις με την αστυνομία όταν η τελευταία προσπαθεί τη μεταφορά τους στην Αθήνα με σκοπό την απέλαση. Τελικά, η αστυνομία με διάφορα τεχνάσματα και μέσω του λιμανιού του Ηρακλείου κατορθώνει να στείλει τους πρόσφυγες στην Αθήνα με κατάληξη την απέλαση μετά από λίγο διάστημα κάποιων από αυτούς και

την χορήγηση άδειας προσωρινής παραμονής στους υπόλοιπους. Στην τρίτη περίπτωση, στις 28 Δεκέμβρη του 2001, μεταφέρονται στο Βόλο 192 πρόσφυγες (Ιρακινοί, Κούρδοι, Αφγανοί, Πακιστανοί, Μαροκινοί) που είχαν εγκαταλειφθεί από δουλεμπόρους στα Γιούρα. Μια μειοψηφία Βολιωτών κινητοποιείται άμεσα υπέρ των προσφύγων, συστήνοντας μια επιτροπή που δημοσιοποιεί εκτεταμένα το ζήτημα, παρέχει υλική και νομική υποστήριξη στους πρόσφυγες και διεκδικεί την παραμονή τους. Λόγω της περιορισμένης ανταπόκρισης της τοπικής κοινωνίας, η μεταφορά των προσφύγων στον Κόκκινο Πυλό και στη Σπερχειάδα, λίγες βδομάδες μετά, γίνεται ανεμπόδιστα. Η κατάληξη είναι η χορήγηση στους πρόσφυγες άδειας προσωρινής παραμονής.

Στη μητρόπολη, τώρα, τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά. Οι κάτοικοι της δε συναντούν άμεσα το φαινόμενο αυτής της μαζικής ανθρώπινης μετακίνησης και των αποτελεσμάτων της και η επαφή τους με όλα αυτά περιορίζεται σε κάποια δίλεπτη αναφορά στα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων ή κάποιο μονόστηλο εφημερίδας. Επιπλέον, βομβαρδισμένοι από τον αιματοβαμμένο μονόλογο των εθνικών ιδεωδών, της ξενοφοβικής και ρατσιστικής προπαγάνδας, παθητικοί ακόμα και απέναντι σε αυτά που συντρίβουν καθημερινά τους ίδιους, εξατομικευμένοι και βυθισμένοι στις καθημερινές ασκήσεις επιβίωσης και στο κυνήγι -μέσα από δάνεια και δόσεις- καταναλωτικών προτύπων και επιβεβαιώσεων κλείνουν, ως επί το πλείστον, τα μάτια μπροστά σε αυτή την πραγματικότητα. Αυτή η πραγματικότητα, όμως, υπάρχει και μας καλεί να πάρουμε θέση, άσχετα που δεν ξεδιπλώνεται μπροστά στα μάτια μας.

Το ότι εμείς γεννηθήκαμε και ζούμε στον «λαμπερό» δυτικό κόσμο αποτελεί μια σύμπτωση και μόνο. Εξάλλου, τα ίδια εξουσιαστικά διευθυντήρια, τα ίδια συμφέροντα, οι ίδιοι σχεδιασμοί που προκαλούν τα караβάνια των σύγχρονων φυγάδων καθορίζουν την καταπίεση, την εκμετάλλευση, την αποξένωση, τον έλεγχο και την καταστολή και της δικής μας ζωής -με την πολυτέλεια βέβαια ότι εμείς δε γινόμαστε έρμαιοι δουλεμπόρων, δε θαλασσοπνιγόμαστε σε σαπιοκάραβα δε σκοτωνόμαστε από νάρκες και δεν κινδυνεύουμε με απέλαση. Και δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι η μοίρα του καθενός και της καθεμιάς μας είναι ιδιαίτερα επισφαλής. Τα προβαλλόμενα «μεγαλεία» του δυτικού οικονομικο-πολιτικού μοντέλου και τρόπου ζωής, του εκσυγχρονισμού, της ανάπτυξης, της Ολυμπιάδας κλπ είναι δεδομένο ότι περνάνε και από τον αποκλεισμό μεγάλων εγχώριων κοινωνικών κομματιών. Επιπλέον, είναι ιστορικά αποδεδειγμένο ότι όποτε ο κοινωνικός ανταγωνισμός βρίσκεται σε ύφεση και το σύστημα σε κρίση η μοίρα που επιφυλάσσουν στους καταπιεσμένους τα -κάθε είδους- αφεντικά είναι η χειρότερη αφού το μόνο για το οποίο ενδιαφέρονται είναι να περισώζουν τα προνόμιά τους. Δε χρειάζεται πολύ για να καταλάβουμε ότι έχουμε, τελικά, πολλά κοινά να μοιραστούμε με αυτούς τους σύγχρονους φυγάδες σε αντίθεση με τους ομοεθνείς εξουσιαστές και κεφαλαιοκράτες.

Είναι, λοιπόν, σημαντικό και αναγκαίο να εκδηλώσουμε την αλληλεγγύη μας προς τους πρόσφυγες. Κι όταν λέμε αλληλεγγύη δεν εννοούμε τον καθησυχασμό της ελεημοσύνης και των αποκρουστικών της χαδιών, που εδράζονται σε μια χυδαία αίσθηση ανωτερότητας, υπαγορεύουν μια ανθρωπιστική βοήθεια προς κάποιους κατώτερους αξιοθρήνητους φουκαράδες και διεκπεριαιώνονται με ένα πιάτο φαΐ και μια κουβέρτα. Αλλά τη συνειδητοποίηση της κοινής θέσης που κατέχουμε στην κοινωνικο-ταξική γεωγραφία με αυτούς τους κολασμένους και τις πράξεις που αυτή η συνειδητοποίηση τροφοδοτεί: ενέργειες δημοσιοποίησης για την άφιξη προσφύγων και για τους χώρους και τις συνθήκες κράτησής τους, υλική και νομική υποστήριξη, έμπρακτη απαίτηση της παραμονής τους και αποσαφήνιση της λογικής που υπαγορεύει αυτές τις κινήσεις τόσο στους ίδιους τους πρόσφυγες όσο και ευρύτερα κοινωνικά. Γιατί όσο σημαντική είναι η εκδήλωση ενδιαφέροντος σχετικά με το ζήτημα άλλο τόσο σημαντικός είναι και ο τρόπος εκδήλωσης αυτού του ενδιαφέροντος. Από τη μία, είναι η λογική του ανθρωπισμού που αρκείται στην περίσωση του «άλλου» από τον θάνατο, στηρίζεται σε μια φιλεύσπλαγχνη ανωτερότητα, διαιωνίζει τις παράλληλες μοίρες (των προσφύγων και τη δική μας) και αφήνει άθικτο τον πολιτισμό των διακρίσεων και από την άλλη, η δυναμική της αλληλεγγύας συνάντησής μας με εκείνους και εκείνες που καταδικάζονται από τα πολιτικά και οικονομικά διευθυντήρια στη μοίρα του έσχατου ανθρώπου, του έσχατου προλετάριου, για μια γόνιμη αλληλεπίδραση, για το σαμποτάρισμα των εθνικών αυταπατών, για την όξυνση του κοινωνικού-ταξικού ανταγωνισμού.

Ας συναντηθούμε λοιπόν με την πληβειακή κατάρα που στιγματίζει αυτές τις ανώνυμες φιγούρες των προσφύγων -την οποία άλλωστε κουβαλάμε κι εμείς- κι ας αποκτήσουν ξανά στην καρδιά και τη συνείδησή μας το όνομα και το επίθετο που τους αφαίρεσαν (μετατρέποντάς τους σε νούμερα στατιστικών στις λίστες των συλλήψεων, των εξευτελισμών και των θανάτων) και την αξιοπρέπεια που τους λεηλάτησαν, για τη μετατροπή από κοινού αυτής της κατάρας σε μίσος και δυνατότητα επίθεσης απέναντι σε οτιδήποτε και οποιονδήποτε δυναστεύει τις ζωές μας.

ΕΠ' ΑΦΟΡΜΗ ΛΕΠΕΝ

Η άνοδος του Λεπέν στη Γαλλία δεν ήταν καμία εκτροπή. Δεν είναι δύσκολο να διαπιστώσει κανείς στις κυρίαρχες κοινωνικές συμπεριφορές στον «πολιτισμένο κόσμο» τα σπέρματα ενός ολοκληρωτικού πολιτικού προγράμματος. Ο ρατσισμός και ο κρατισμός, δομικές συνιστώσες του ιδεολογικού ρεπερτορίου της κυριαρχίας έχουν ισχυροποιηθεί από το '80 και μετά -όχι τυχαία. Η κοινωνική διάχυσή τους συνδέεται με την καπιταλιστική αντεπίθεση, την υποχώρηση και καταστολή των κινημάτων της δεκαετίας του '70.

Ενώ λοιπόν οι συγκρούσεις και οι πειραματισμοί της δεκαετίας του '70, από τις καταλήψεις εργοστασίων μέχρι τους φεμινιστικούς αγώνες και τις νεολαιίστικες εκρήξεις φαίνονταν πλέον στα μάτια μιας κουρασμένης πλειοψηφίας ότι δεν οδηγούσαν πουθενά, ο λόγος του κράτους, συνώνυμος της οργάνωσης και της αποτελεσματικότητας, έγινε περισσότερο πειστικός. Παράδοση, νόμος και τάξη, οικογένεια, συγκεντρωτική ηγεσία. Με την καταλυτική συνδρομή των ΜΜΕ προβλήθηκε ένα πακέτο αξιών που μπορούσαν να ξεπεράσουν τα υποτιθέμενα κοινωνικά προβλήματα που προκαλούσαν οι αγώνες. Αυτή η συντηρητικοποίηση επενδύθηκε και με έναν αέρα ελευθερίας: την «ελευθερία» του αγοραστή. Με την κατανάλωση μπορούσε να έχει κανείς τα πάντα, αυτό ήταν το μήνυμα. Η επιδίωξη της ατομικής εξασφάλισης και ανόδου έγινε σταδιακά πιο πειστική από τις δύσκολες και επώδυνες απόπειρες συλλογικής αξιοποίησης του κοινωνικού χώρου και χρόνου. Οι μαχόμενες ελευθερίες ήταν φορέας ενός κόσμου νέου, αλλά προς το παρόν, οι «ελευθερίες» της αγοράς ήταν ο κόσμος όλος. Ο πολλαπλασιασμός των μικρο-ιδιοκτητών επαναεπιβεβαίωσε δυναμικά και το ρόλο του κράτους: χρειαζόταν ο μηχανισμός που θα κρατούσε καθαρές τις προβλεπόμενες διαδρομές της κατανάλωσης από παρείσρακτες προλεταριακές φιγούρες και ανταρσίες.

Μέσα σ' αυτή τη συγκυρία καταλαβαίνουμε τη θέση που μπορούσε να έχει ο μετανάστης. Έδινε στους ντόπιους υποτελείς κάθε ανεπτυγμένης χώρας τη δυνατότητα να είναι φορείς κάποιας μικροεξουσίας, πολλές φορές

όχι μόνο συμβολικής αλλά και υλικής -να έχουν τον «αλβανό» τους, τη «φιλιππινέζα» τους- Ο υποβιβασμός του «ξένου» έγινε μια κορυφαία στιγμή της ελευθερίας του εξατομικευμένου υπήκοου, που μπορούσε πλέον να δείχνει ότι είναι κάποιος, όχι μόνο κατέχοντας αντικείμενα αλλά επιβαλλόμενος και σε ανθρώπους. Όχι τυχαία λοιπόν οι εθνικές εξάψεις βρήκαν μια εξέχουσα θέση στο ψυχοδιαφορικό του τοπίο.

Η άνοδος της ακροδεξιάς στην Ευρώπη δεν μπορεί παρά να ενισχύει τους μικροφασισμούς της ιδιώτευσης (και τον καπιταλιστικό ολοκληρωτισμό που τους στεγάζει) μέσα από τη σκληροπυρηνική πολιτική τους έκφραση σε ανώτερο θεσμικό επίπεδο. Καθόλου παράδοξα τους ενισχύει και μέσα από την κινητοποίηση των δημοκρατικών και προοδευτικών αντανakλαστικών που διαπραγματεύονται τα όρια αυτών των μικροφασισμών αλλά αποδέχονται την ουσία τους. Το κομμάτι της κοινωνίας που συσπειρώνεται γύρω από την υπεράσπιση της δημοκρατίας, υπερασπίζεται τελικά μια «άλλη» εκδοχή της κρατικής και καπιταλιστικής βίας με αποτέλεσμα αυτή η βία να είναι πιο νομιμοποιημένη από ποτέ. Η αντίσταση στην ακροδεξιά δίνει μια χαρά άλλοθι ευαισθησίας -βγάζει τον κόσμο στους δρόμους χωρίς η τάξη να κινδυνεύει. Η εξατομίκευση δεν κλονίζεται- τα κόμματα οι φορείς και τα μήντια οργανώνουν και καθοδηγούν. Η λογική που κυριαρχεί δεν είναι η μαχόμενη αλληλεγγύη, ο πόθος της ισότητας. Είναι η ανεκτικότητα, ο ανθρωπισμός του πολιτισμένου που επιβεβαιώνει έτσι την ανωτερότητά του. Τα κράτη, τα σύνορα και οι αστυνομίες ας κάνουν τη δουλειά τους, αλλά -προς θεού- όχι ακρότητες. Αυτή η συνείδηση είναι αντίθετη με τον αναπτυσσόμενο καπιταλιστικό ολοκληρωτισμό; Όχι, είναι σύμμαχός του. Του ανοίγει το δρόμο.

Δεν ξεγελιόμαστε. Όσο το μίσος για τα αφεντικά και το κράτος θα απουσιάζει, η καθεστωτική βία, μαζί με τον κάθε Λεπέν ή εναντίον του, θα επιταχύνεται. Όσο η πρέζα κάποιας κατανάλωσης (της ιδεολογίας συμπεριλαμβανομένης, πατριωτικής, ρατσιστικής ή ανθρωπιστικής) θα χορταίνει όπως χορταίνει τους υπηκόους, η κοινωνική ειρήνη θα δρομολογεί σχέδια υποβιβασμών, αποκλεισμών ή εξόντωσης -αρχικά των «άλλων».

Οι Ισραηλινοί κατακτητές και οι σύμμαχοι τους

Αυτό που εξελίσσεται τις τελευταίες εβδομάδες στην Παλαιστίνη με τις καταλήψεις περιοχών από τον ισραηλινό στρατό, τη σφαγή και τον εκτοπισμό του παλαιστινιακού πληθυσμού που ζει σε αυτές είναι ένα από τα αιματηρότερα και τραγικότερα επεισόδια μιας μακράς ιστορίας κατοχής, λεηλασίας, δολοφονιών και διωγμών των παλαιστίνιων από το ισραηλινό κράτος.

Εδώ και δεκαετίες όλες οι ισραηλινές κυβερνήσεις έχουν ακολουθήσει απарέγκλιτα την τακτική της κατάκτησης εδαφών, του εποικισμού, και του ολοένα και μεγαλύτερου περιορισμού των Παλαιστίνιων σε συγκεκριμένες περιοχές. Ακόμα κι αυτά τα *αυτόνομα παλαιστινιακά εδάφη* για τα οποία γίνεται διαρκώς λόγος δεν είναι παρά στρατιωτικά αποκλεισμένοι θύλακες, αποκομμένοι ο ένας από τον άλλο και με μεγάλη δυσκολία επικοινωνίας μεταξύ τους λόγω του ασφυκτικού ελέγχου στις μετακινήσεις των Παλαιστίνιων από ισραηλινά στρατιωτικά μπλόκα.

Οι επιτρεπόμενοι δρόμοι όλα αυτά τα χρόνια για τους «κατεχόμενους», επιτηρούμενους και υπό περιορισμό Παλαιστίνιους (εκτός από αυτόν της καταναγκαστικής φυγής κατά τις περιόδους των επεκτατικών στρατιωτικών επιχειρήσεων των Ισραηλινών) δεν έχουν υπάρξει πολλοί. Για την ακρίβεια ήταν μόνο ένας. Αυτός προς τα ισραηλινά κότεργα, αφού στο Ισραήλ οι Παλαιστίνιοι δεν έχουν καταχωρηθεί μονάχα ως οι αλλοεθνείς και αλλόθρησκοι εχθροί, οι ενεργοί ή εν δυνάμει τρομοκράτες, αλλά και ως η φθηνή εργατική δύναμη, οι «μαύροι» εργάτες, που από την υπερεκμετάλλευση τους σε βαριές, ανειδίκευτες και βρώμικες δουλειές έχει τροφοδοτηθεί η ισραηλινή καπιταλιστική ανάπτυξη. Οι ανεβασμένοι οικονομικοί δείκτες της ισραηλινής οικονομίας έχουν πολλά να πουν γι' αυτή την πτυχή της πραγματικότητας.

Παρότι ωστόσο το μυαλό μπορεί να οδηγηθεί στο συμπέρασμα ότι αυτό που συμβαίνει στην Παλαιστίνη στην παρούσα φάση είναι τελικά η επανάληψη του ίδιου σεναρίου φρίκης με ιδιαίτερο στοιχείο την ξεχωριστή σφοδρότητα τη φορά αυτή, τα πράγματα είναι πιθανό να μην έχουν ακριβώς έτσι.

Μετά την παταγώδη αποτυχία της Παλαιστινιακής Αρχής, του Αραφάτ και της κλίκας του δηλαδή, αφενός να χαλιναγωγήσουν και να καταστείλουν τη δεύτερη αυθόρμητη εξέγερση των Παλαιστίνιων (ιντιφάντα) που ξέσπασε το 2000 και αφετέρου να αποτρέψουν τις επιθέσεις των ζωντανών βομβών μέσα στο Ισραήλ, τα όσα διαδραματίζονται αυτή τη στιγμή φαίνεται να έχουν για τα πολιτικά και στρατιωτικά επιτελεία του Ισραήλ τον χαρακτήρα μιας προσπάθειας *τελικής λύσης* του ζητήματος: επιβεβαίωση της ισχύος του ισραηλινού κράτους στην περιοχή, συντριβή κάθε πυρήνα ή οργάνωσης με αντιισραηλινή δράση με εκκαθαρίσεις και φυλακίσεις των μελών τους, ηθική και φυσική ισοπέδωση του παλαιστινιακού πληθυσμού για την κάμψη της αγωνιστικότητας του, κατοχύρωση όσο το δυνατόν περισσότερων εδαφών στα πλαίσια του ισραηλινού

μεγαλοϊδεατισμού (σιωνισμός) και μετατροπή τους σε αμιγώς καθαρές εθνικά περιοχές με τον εποικισμό τους από ισραηλινούς και τον εκτοπισμό όσων Παλαιστίνιων κατοικούν σε αυτές. Όσο για την απώλεια φθηνών εργατικών χεριών που θα έχει ως αποτέλεσμα αυτή η στρατηγική κανένα πρόβλημα: εδώ και δύο χρόνια γίνεται «εισαγωγή» μεταναστών από ασιατικές και αφρικανικές χώρες. Τι να το κάνεις άλλωστε ένα εργατικό δυναμικό που εξαιτίας κάποιων μικροζητημάτων όπως η κατοχή, οι διωγμοί, οι δολοφονίες κι η εξαθλίωση δεν λει να υποταχθεί και να πειθαρχήσει και έχει το κακό συνήθειο να ξεγεύεται.

Στην προσπάθεια αυτή του Ισραήλ ο σταθερός του σύμμαχος, οι ΗΠΑ, του προσφέρουν την υποστήριξη τους από την πρώτη στιγμή. Κατηγορούν τον Αραφάτ που δεν μπορεί να σταματήσει τις επιθέσεις εναντίον ισραηλινών στόχων, χαρακτηρίζουν τον αγώνα των Παλαιστίνιων τρομοκρατικό, νομιμοποιούν τις ενέργειες του ισραηλινού κράτους ως κινήσεις κατοχύρωσης της ασφάλειας του από διαρκή τρομοκρατική απειλή, εντάσσουν τις ισραηλινές στρατιωτικές επιχειρήσεις στα πλαίσια της αντιτρομοκρατικής εκστρατείας που έχει ξεκινήσει μετά την 11^η Σεπτεμβρίου και δεν πιέζουν στην πραγματικότητα -παρά τις προσχηματικές δηλώσεις τους- για τερματισμό των επιχειρήσεων και αποχώρηση των ισραηλινών δυνάμεων από τα κατεχόμενα. Από την άλλη, οι ευρωπαίοι ηγέτες ψελλίζουν κάτι ασυνάρτητα και ασύνδετα μεταξύ τους πράγματα διαπιστώνοντας με πικρία για πολλοστή φορά την αδυναμία τους να ασκήσουν κοινή εξωτερική πολιτική σύμφωνα με τα συμφέροντά τους. Ενώ οι άραβες ηγέτες σπεύδουν να καταθέσουν προτάσεις προς εκτόνωση της κρίσης βλέποντας από τη μία με κακό μάτι τις ενέργειες των ισραηλινών και φοβούμενοι από την άλλη μια εξάπλωση της ιντιφάντα και στις δικές τους επικράτειες.

Ντόπιες εξουσίες-διαχείριση και χειραγώγηση του αγώνα

Δεν είναι όμως μόνο ένας κατοχικός στρατός, με τα όπλα του, τα ελικόπτερα του και τα άρματα μάχης του, που περιστοιχίζει την αιχμάλωτη και λεηλατημένη ζωή των Παλαιστινίων. Είναι κι οι διάφορες ντόπιες εξουσίες που διαχειρίζονται τον αγώνα για ελευθερία και αξιοπρέπεια, από τα διάφορα αριστερά μέτωπα και την Παλαιστινιακή Αρχή μέχρι τους ισλαμιστές.

Η ίδρυση της Παλαιστινιακής Αρχής (απότοκος της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης- PLO) το 1991, με επικεφαλής τον Αραφάτ, δεν αφορούσε παρά την ανάγκη των ισραηλινών και αμερικάνικων

εξουσιαστικών διευθυντηρίων να έχουν έναν επίσημο συνομιλητή για τη διευθέτηση της κρίσης, του οποίου η εγκυρότητα θα κατοχυρωνόταν από τον έλεγχο και την καταστολή της ιντιφάντα, που είχε ξεσπάσει από το 1987 και είχε ξεπεράσει κατά πολύ την «πεφωτισμένη καθοδήγηση» της PLO. Το ότι η Παλαιστινιακή Αρχή κατασκεύασε φυλακές που τις γέμισε με ανυπότακτους αγωνιστές της ιντιφάντα, το ότι παρέδωσε σε διάφορες περιπτώσεις στην αστυνομία του Ισραήλ ύποπτους για επιθέσεις εναντίον ισραηλινών στόχων, το ότι έδωσε κατ' επανάληψη στις συνομιλίες γη και ύδωρ στους ισραηλινούς στο όνομα μιας ειρήνης που δε συνεπαγόταν και τον τερματισμό της κατοχής, δεν είναι τυχαία συμβάντα που εντάσσονται στη σφαίρα του παραλογισμού ή έστω του σφάλματος.

Παλαιστίνιοι αστυνομικοί εν δράσει εναντίον διαδηλωτών στη Γάζα

Αφού κάποια Αρχή, κάποια ηγεσία κατόρθωσε να διαχειρίζεται την πραγματικότητα και την τύχη του αγώνα, μιλάμε για το αναπόφευκτο και αναμενόμενο: την καπηλεία της εξέγερσης των Παλαιστινίων.

Από την άλλη οι δύο μεγαλύτερες αριστερές οργανώσεις το Λαϊκό και το Δημοκρατικό Μέτωπο -που ενώ συμμετείχαν στην PLO δεν ενσωματώθηκαν στην Παλαιστινιακή Αρχή κρατώντας αποστάσεις από τις μεθοδεύσεις της- δραστηριοποιήθηκαν με αυτόνομο τρόπο την τελευταία δεκαετία πραγματοποιώντας έναν αριθμό επιθέσεων, πάντα εναντίον πολιτικών και στρατιωτικών στόχων, σε αντίθεση με τους ισλαμιστές που χτυπούσαν ισραηλινούς πολίτες. Οι ενέργειες τους ωστόσο αυτές, αναφερόμενες σε έναν αγώνα εθνικής απελευθέρωσης με μαρξιστο-λενινιστικές καταβολές, δεν έχουν κάποια ιδιαίτερη σχέση με τον αγώνα για ελευθερία, αφού απελευθέρωση σημαίνει καταστροφή κάθε είδους εξουσίας κι όχι μόνο αποτίναξη ενός ξενικού ζυγού. Ακόμα περισσότερο, ως επιδίωξη και αυτών των οργανώσεων εντοπίζεται η εγκαθίδρυση της δικής τους εξουσίας και επιβολής στα πλαίσια της δημιουργίας ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους. Κι αυτό το γεγονός τις καθιστά εξίσου απεχθείς με την Παλαιστινιακή Αρχή από την οποία έχουν αποστασιοποιηθεί.

Οι ισλαμικές οργανώσεις, με τη σειρά τους, κατόρθωσαν τα τελευταία χρόνια να ενδυναμώσουν την επιρροή τους στον παλαιστινιακό πληθυσμό, διαθέτοντας εκατομμύρια δολάρια για την ανέγερση νοσοκομείων, ιδρυμάτων κ.α. στα κατεχόμενα, (που προήλθαν από άραβες ηγέτες αλλά και από το ίδιο το ισραηλινό κράτος για την ενίσχυση ενός σκοταδιστικού φανατισμού που να λειτουργεί ως άλλοθι της ισραηλινής αδιαλλαξίας), κατοχυρώνοντας με τον τρόπο αυτό το αντιδραστικό μεταφυσικό στίγμα τους μέσα στον αγώνα. Ο αγώνας ενάντια στην κατοχή προσδιορίστηκε από τη μεριά τους με σημείο αναφοράς τις μαρτυρικές διδασχές του κορανίου, προσανατολίστηκε αδιάκριτα εναντίον όλων των ισραηλινών και βρήκε την έκφρασή του στις φιγούρες νεαρών αγοριών και κοριτσιών που με στόχο ισραηλινούς πολίτες μετατράπηκαν σε ανθρώπους-βόμβες, έχοντας τη βεβαιότητα ότι η θυσία τους αυτή τους εξασφάλιζε και μια θέση στον παράδεισο.

Παρότι, όμως, αυτά που κυριαρχούν στη διεθνή ειδησεογραφία, όλα αυτά τα χρόνια και σήμερα, είναι οι ταλαίπωρες προσπάθειες του δοσίλογου Αραφάτ να ξαναγίνει ο λαοπρόβλητος ηγέτης για τους Παλαιστίνιους και ο αξιόπιστος συνομιλητής για τους ισραηλινούς και τις μεγάλες δυνάμεις, οι αριστερότροπες εθνικοαπελευθερωτικές αγκυλώσεις κι η σκοτεινή οργή των ένοπλων ισλαμικών οργανώσεων, δεν είναι μόνο αυτά που υπάρχουν στα κατεχόμενα. Υπάρχει και μια κοινωνική δυναμική μη ελεγχόμενη, που κατά στιγμές ξεσπά αυθόρμητα -όπως η δεύτερη ιντιφάντα το 2000- και που σήμερα ισοπεδωμένη και απελπισμένη ξερνάει στα μούτρα του κατακτητή ανθρώπους που ανατινάζονται μπροστά στα κατοχικά στρατεύματα και τα άρματα μάχης του. Αυτή τη φορά όχι στα πλαίσια μιας θρησκευτικής θυσίας αλλά εξαιτίας της απόγνωσης, αυτή τη φορά όχι εναντίον πολιτών αλλά ενάντια σε δολοφόνους που επελαύνουν.

Ποιά αλληλεγγύη στους Παλαιστίνιους;

Από τις πρώτες στιγμές της έναρξης των ισραηλινών στρατιωτικών επιχειρήσεων υψώθηκε απ' άκρη σ' άκρη σε ολόκληρη την Ελλάδα μια φωνή και μια γροθιά αλληλεγγύης στους Παλαιστίνιους: δελτία ειδήσεων, τηλεοπτικές και ραδιοφωνικές εκπομπές, πρωτοσέλιδα και άρθρα στις εφημερίδες, επίσημες δηλώσεις των κομμάτων μέχρι και τοποθέτηση του Χριστόδουλου.

Τι είναι όμως αυτή η αλληλεγγύη στους Παλαιστίνιους που σαν πλαστελίνη πλάθεται σύμφωνα με τα συγκεκριμένα συμφέροντα και επιδιώξεις όλων όσων την επικαλούνται; Και κατά πόσο τελικά πραγματώνεται, έστω και στο ελάχιστο, η ουσία της από τέτοιου είδους επικλήσεις;

Έχει την οποιαδήποτε σχέση με αλληλεγγύη στους Παλαιστίνιους ο ορθόδοξος χριστιανικός αντιεβραϊσμός του Χριστόδουλου και των οπαδών του που κρατούν λόγω της συγκυρίας σε αναστολή τον εξίσου φανατικό αντιισλαμισμό τους; Έχει την οποιαδήποτε σχέση ο φασίζων αντισημιτισμός που βρήκε μια καλή ευκαιρία για να διατυπώσει την απέχθειά του για τους εβραίους, αναπολώντας υπόγεια τα ναζιστικά κρεματόρια; Έχουν την οποιαδήποτε σχέση οι διπλωματικές μανούβρες του ελληνικού κράτους, που επιθυμεί μια ευνοϊκή λύση υπέρ των Παλαιστινίων, βρίσκοντας, με σημείο αναφοράς την κατοχή εδαφών, αντιστοιχίες μεταξύ Παλαιστινιακού και Κυπριακού; Έχουν την οποιαδήποτε σχέση οι ανέξοδες καλλιτεχνικές φιέστες και τηλεοπτικές καταδίκες των διαφόρων «ευαίσθητοποιημένων» πλην καλοβολεμένων και εκ του ασφαλούς «αναστατωμένων» ανθρώπων της τέχνης και του πνεύματος; Έχουν την οποιαδήποτε σχέση οι κομματικές παράτες των διάφορων αποχρώσεων της αριστεράς που διεκδικούν να καρπωθούν ένα κομμάτι πολιτικής υπεραξίας από το ζήτημα και που αν είχαν εδώ τον ανεξέλεγκτο χαρακτήρα μιας ιντιφάντα θα την καταδίκαζαν και θα βοηθούσαν στην καταστολή της; Ή μήπως έχει την οποιαδήποτε σχέση ένα φιλεύσπλαχνο συναίσθημα συμπόνιας για τους αδύναμους της υπόθεσης, τους Παλαιστίνιους, που απλώνει μέχρι και τον οίκο μέσα από μια πρωτοκοσμική ματιά κυδαίνας ανωτερότητας;

Πέρα από τα ιδιοτελή κίνητρα και τις ανθρωπιστικές ευαισθησίες του καναπέ τα σημεία συνάντησής μας με όλους εκείνους και εκείνες, τους Παλαιστίνιους και τις Παλαιστίνιες, που τόσα χρόνια βιώνουν τη στρατιωτική επιβολή και το διωγμό και έχουν κατ' επανάληψη εξεγερθεί, με όλους εκείνους και εκείνες, τους Ισραηλινούς και τις Ισραηλινές που υψώνουν φωνή άρνησης ενάντια σε μια άκρως στρατιωτικοποιημένη κοινωνία, προκύπτουν με σαφήνεια. Είναι η κοινή μοίρα της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης (με την ειδοποιό διαφορά ότι τους Παλαιστίνιους τους εξοντώνουν), που μας επιβάλλουν τα κάθε λογής εξουσιαστικά διευθυντήρια, τα κάθε είδους αφεντικά. Είναι η εξέγερση απέναντι τους για την ανατροπή αυτής της προκαθορισμένης μοίρας. Είναι η άρνηση του ελέγχου και της στρατιωτικοποίησης στο όνομα της όποιας αιματοβαμμένης εθνικής απάτης.

Πάνω σε αυτή τη βάση και μακριά από οποιοδήποτε ενδιαφέρον για κάθε είδους Αρχή και θεοκρατία έχει νόημα να αναπτυχθεί η αλληλεγγύη μας στους Παλαιστίνιους αλλά και τους Ισραηλινούς αντιφρονούντες. Τόσο με συγκεκριμένο λόγο και ανάλογες πράξεις υποστήριξής τους όσο και με το διαρκή αγώνα ενάντια στα εθνικά ιδεώδη και τους πλαστούς διαχωρισμούς που επιβάλλουν, ενάντια σε κάθε εξουσία κατοχική ή εγχώρια, κοσμική ή μεταφυσική.

Κι αν κάποιοι εννοούν ως δικαίωση του αγώνα των Παλαιστινίων την ίδρυση παλαιστινιακού κράτους εμείς θέλουμε να ελπίζουμε ότι όταν ένας κατοχικός στρατός με τέτοια δύναμη αντιμετωπίζει τόσα χρόνια την αυθάδεια της άρνησης, ο Αραφάτ και οι πραιτοριανοί του ή οποιαδήποτε άλλη Παλαιστινιακή Αρχή δε θα είναι περισσότερο ασφαλείς.

Το παραπάνω κείμενο μοιράστηκε σε περισσότερα από 300 αντίτυπα σε παρέμβαση, στις 27/4, στην πλατεία Λαού

Αλληλεγγύη στους Παλαιστίνιους

Κινούμενοι στόχοι για την εθνική ασφάλεια του Ισραήλ
Υπάκουοι υπήκοοι για την εξουσία της Παλαιστινιακής Αρχής
Ανθρώπινες βόμβες, φόρος αίματος για τα ιερατεία

Αν οι κατοχικές και ντόπιες εξουσίες επιβουλεύονται την αιχμάλωτη και λεηλατημένη ζωή των Παλαιστινίων, τότε το μήνυμα της αντίστασης στα κατεχόμενα και της ύπαρξης Ισραηλινών αντιφρονούντων δεν συναντά το νόημά της στις εδώ

φασίζουσες αντισημιτικές κορώνες
διπλωματικές μανούβρες του ελληνικού κράτους
πολιτικές υπεραξίες της τυχαρπάστης αριστεράς
ανθρωπιστικές ευαισθησίες του καναπέ

αλλά στο διαρκή αγώνα
ενάντια στους εθνικούς διαχωρισμούς
και κάθε εξουσία

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ

με μικροφωνική και έντυπο υλικό
Σάββατο 27/4, 12:00, Πλατεία Λαού

Αναρχικοί Αντιεξουσιαστές Κερατσίνιου

Πίσω από τις εθνικές αυταπάτες,
τις κομματικές-συνδικαλιστικές μανούβρες,
την καταναλωτική φρενίτιδα,
τα όνειρα προσωπικής αναρρίχησης
υπάρχει πάντα
η εκμετάλλευση και η χειραγώγηση,
η καταπίεση και η καταστολή.

Τόσες και τόσες στιγμές λεηλασίας
που περιμένουν τις απαντήσεις μας.
Μέσα από τη γνώση των ανταρσιών
που πέρασαν, μέσα από την οργάνωση
εκείνων που είναι στο χέρι μας να έρθουν.
Εδώ και παντού. Τώρα και πάντα.

Παρασκευή 12/7

Προβολή slides
και συζήτηση με θέμα:

**Αλλαγές στις εργασιακές σχέσεις,
εργασιακή ειρήνη,
αντιστάσεις στους
χώρους εργασίας**

(με συμμετοχή ανθρώπων
από αυτοοργανωμένες
ταξικές πρωτοβουλίες)

Σάββατο 13/7

Προβολή video και ενημέρωση:

Αργεντινή... από την επέλαση του
νεοφιλελευθερισμού στους
κοινωνικούς αγώνες των
τελευταίων ετών, την εξέγερση
του Δεκέμβρη, τις συνελύξεις
στις γειτονιές και τους
εργασιακούς χώρους σήμερα

Συζήτηση με θέμα:

**Το πρόταγμα της αυτοοργάνωσης
στην καθημερινότητα
και τους αγώνες ενάντια
στους θεσμούς της χειραγώγησης
και της διαμεσολάβησης**

12-13 Ιούλη, 8:00 μ.μ., πλατεία Χαληκηδόνας, Νίκαια